

DE VARKENSHOUDERIJ IN FRANKRIJK

Verslag van een studiereis van 11 tot 20 november 1968

H.J. BISPERINK

Proefstation voor de Akker- en Weidebouw, Wageningen

Ir. H. BROEKHUIZEN

Rijksveeteeltconsulentschap voor de varkensfokkerij, Utrecht

J. HOORNWEG

Landbouw-Economisch Instituut, Den Haag

Ir. P. GROOT

Rijksveeteeltconsulentschap voor Gelderland, Arnhem

Type-, stencil- en bindwerk
Stichting Bureau voor Gemeenschappelijke Diensten
Bornsesteeg 53 - Wageningen

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	Blz.
I. WOORD VOORAF	5
II. INLEIDING	6
III. PRODUKTIE EN CONSUMPTIE VAN VARKENSVLEES IN FRANKRIJK	8
1. Omvang van de varkensstapel	8
2. Aantal bedrijven en het aantal varkens per gebied	8
3. Produktie van varkensvlees	11
4. Parijse markt	11
5. Buitenlandse handel in 1966 en 1967	11
6. Produktie en consumptie in de EEG-landen	12
7. Verwachtingen voor de produktie en de consumptie in de naaste toekomst voor Frankrijk	13
8. Ontwikkeling van de opbrengstprijz van varkensvlees in de EEG-landen	14
IV. HET FRANSE LANDBOUWBELEID	15
1. Groupements de producteurs	15
2. Comité's économiques agricoles	18
3. Groupements Agricole d'Exploitation en Commun (GAEC)	18
V. DE FOKKERIJ	19
1. Registratie	19
2. Controle	19
3. Inkomsten van het stamboek	19
4. Resultaten	20
5. Selectiemesterij-onderzoek	20
6. Nakomelingen-onderzoek	20
7. Individueel onderzoek	21
8. Kunstmatige inseminatie	23
VI. DE SLACHTKWALITEIT	24
1. Classificatie	24
2. Resultaten	24
VII. VOEDING EN HULSVESTING	26
VIII. BESCHRIJVING VAN DE BEZOCHTE PRODUCENTENORGANISATIES EN BEDRIJVEN	27
1. Groupement de producteurs Unicopa te Morlaix, Bretagne	27
2. Groupement CAAPY te Migennes	29
3. Groupement en GAEC te Etreux	29
SAMENVATTING	32
Bijlage 1. Het reisprogramma	34
Bijlage 2. Aantal varkens per gebied per 1 april 1966 (x 1000 stuks)	36

I. WOORD VOORAF

Aan de organisatie van de produktie en de afzet van landbouwprodukten is in de laatste tien jaar door de Franse overheid veel gedaan. De nieuwe producentenorganisaties die hierbij zijn gevormd, hebben ook in ons land veel aandacht gekregen. De in dit verslag beschreven studiereis had ten doel nadere informaties te verschaffen omtrent de ontwikkeling van deze producentenorganisaties, in het bijzonder op het gebied van de varkenshouderij. We hebben echter ook aan een aantal andere aspecten enige aandacht besteed.

De ontwikkeling van de varkenshouderij in het land dat verreweg onze belangrijkste afnemer is geworden, is voor de Nederlandse varkenshouderij van grote betekenis.

De Nederlandse landbouwwattaché te Parijs heeft zijn bemiddeling verleend bij de organisatie van deze reis. Wij willen voorts gaarne ir. J.H. Pott, adjunct-landbouwwattaché, danken voor de contacten die hij voor ons heeft tot stand gebracht en voor de wijze waarop deze reis werd voorbereid.

Verder zijn wij veel dank verschuldigd aan allen die ons hebben ontvangen op hun bureaus, instituten, organisaties of bedrijven, voor de gastvrije ontvangst, de prettige gedachtewisseling en de vele informaties.

II. INLEIDING

1. Programma van de reis

Het programma van de reis, dat door het Ministère de l'Agriculture in overleg met de Nederlandse Landbouwwattaché was opgesteld, omvatte voor de eerste twee dagen oriënterende gesprekken bij verschillende instanties in en bij Parijs: op het Ministère de l'Agriculture, het Station de Recherches te Jouy-en-Josas, op het Institut Technique Porcin te Parijs en op het kantoor van de stamboeken eveneens in Parijs.

De volgende drie dagen hebben we in Bretagne bezoeken gebracht aan: een fokbedrijf, een beren-teststation, een groupement de producteurs, aan enkele leden van deze organisatie en aan een K.I.-station.

De laatste drie dagen van de reis bezochten we een groupement met slachterij te Migennes, de hallen in Parijs, een groupement de producteurs te Etreux en een gemeenschappelijke varkensmesterij in deze plaats.

Een gedetailleerd overzicht van het reisprogramma is opgenomen in bijlage 1.

In figuur 1 wordt een kaart gegeven van het bezochte gebied.

2. Enkele algemene indrukken

In de volgende hoofdstukken zal op de verschillende onderwerpen nader worden ingegaan. We willen echter vooraf een kort overzicht van onze indrukken geven.

Het meest opvallend zijn wellicht de grote tegenstellingen die men, op een reis als deze, in Frankrijk kan tegenkomen. Tegenstellingen tussen de landbouwbedrijven. Er zijn zeer goed geleide, grote bedrijven met welvarende boerengezinnen. Er zijn echter ook zeer vele bedrijven die sterk in ontwikkeling achterblijven, waarvan de bedrijfsgebouwen in een slechte staat verkeren en waar een bedrijfsvoering wordt toegepast die in Nederland volledig tot het verleden behoort.

Van de producentenorganisaties hebben we over het algemeen een gunstige indruk gekregen. Deze organisaties zijn goed opgezet en ze worden veelal met enthousiasme geleid. We hebben ons echter wel afgevraagd of deze moderne opzet bij de praktisch voldoende weerklank vindt.

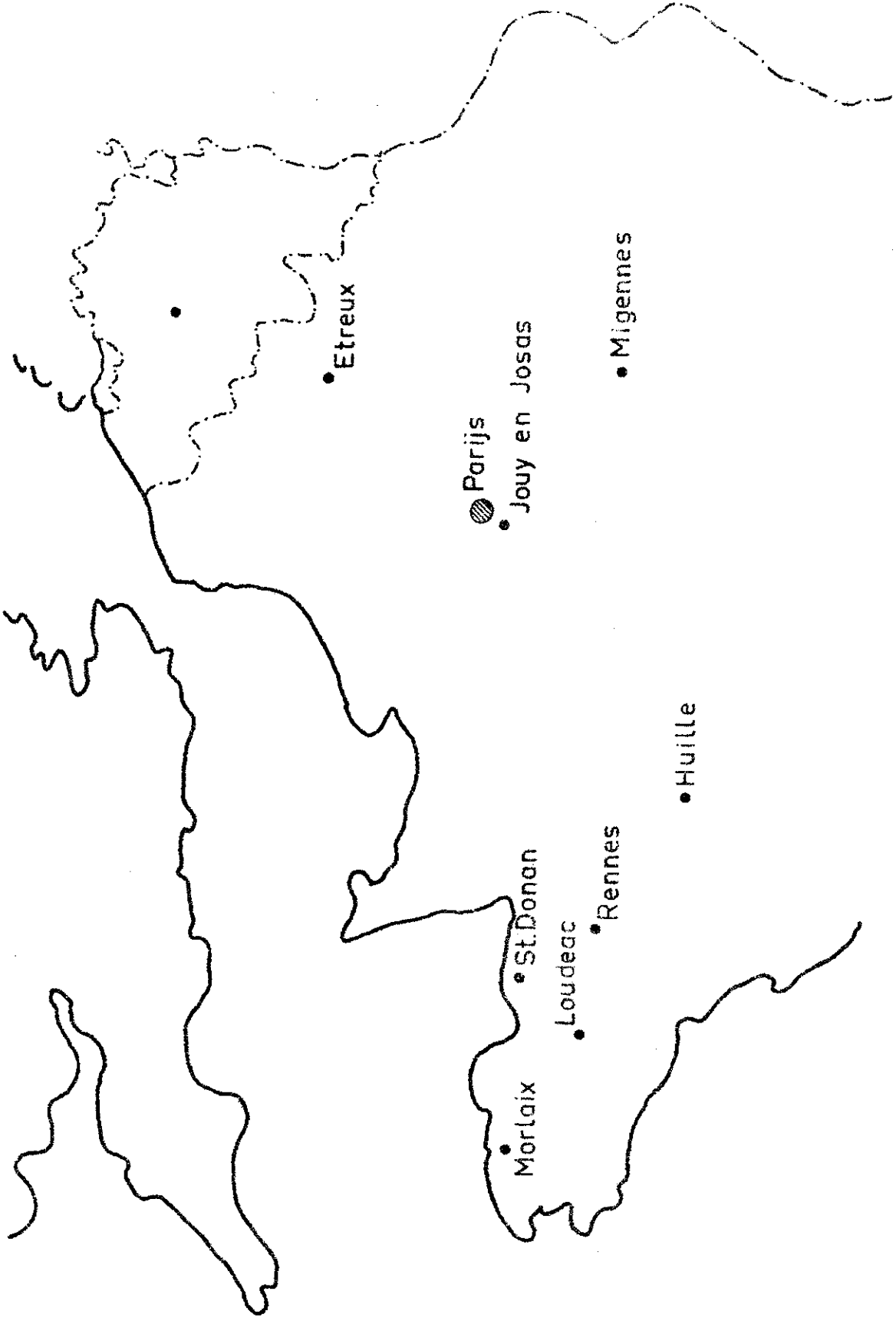
Wat het landbouwbeleid betreft, valt het op dat de varkenshouderij tot nu toe in sterke mate werd gezien als een mogelijkheid om de bestaande landbouwbedrijven een bredere bestaansbasis te geven. Ontwikkeling van de varkenshouderij buiten de landbouw is tot nu toe zoveel mogelijk tegengehouden.

Een punt dat bij verschillende gesprekken naar voren kwam was de kwaliteit van de slachtvarkens. Voor het uit Nederland geïmporteerde varken heeft men veel waardering wat het slachttype betreft, t.a.v. de vleeskwiteit zijn er wel enige bedenkingen. De Nederlandse exporteur wordt gewaardeerd omdat aan iedere vraag vlot kan worden voldaan.

Als algemene indruk kunnen we zeggen dat de mogelijkheden om tot een goed opgezette varkenshouderij te komen in Frankrijk zeker aanwezig zijn. Maar daarmee is nog niet gezegd dat de Franse boer van deze mogelijkheden gebruik zal maken.

(In 1969 wil de Franse regering volgens een artikel in Le Monde de structuurverbeterende maatregelen voor de varkenshouderij beperken tot de producentengroeperingen. De bestuursraad van het Fonds d'Orientation et de Régularisation des Marchés Agricoles (FORMA), dat vertegenwoordigers van de Franse regering en van de betrokken bedrijfstakken omvat, is op 27 maart 1969 in vergadering bijeen geweest. Het bestuur heeft daarbij aan een administratieve commissie opdracht gegeven om volgens de voorstellen van de directeur van het FORMA de Franse varkenshouderij nieuw leven in te blazen.

OVERZICHT VAN DE BEZOCHTE PLAATSEN IN NW.-FRANKRIJK

Aldus geeft de Franse regering het sein voor een reorganisatie van de nationale varkenshouderij. Twee cijfers leveren de rechtvaardiging op voor dit besluit: Frankrijk heeft in 1968 varkensvlees ingevoerd voor een bedrag van 600 miljoen francs (f 440 miljoen), terwijl het daarentegen in 1959 nog voor 200 miljoen francs (f 154 miljoen) exporteerde.

De Franse autoriteiten hebben zich verontrust getoond over deze deviezen-uitgave en hebben dan ook hun deskundigen opdracht gegeven de oorzaken na te gaan van het achterblijven van deze teelt. De experts kwamen tot een duidelijke diagnose: de Franse varkens zijn te duur en van slechte kwaliteit).

III. PRODUKTIE EN CONSUMPTIE VAN VARKENSVLEES IN FRANKRIJK

1. Omvang van de varkensstapel

De gegevens over de omvang van de varkensstapel zijn gepubliceerd door het Ministerie van Landbouw in Frankrijk o.a. in Statistique agricole. Deze gegevens zijn verkregen met behulp van een steekproef en omgerekend tot landelijke cijfers. Voor de jaren 1966 en 1968 zijn de volgende cijfers gepubliceerd.

Tabel 1. AANTAL VARKENS APRILTELLING (x 1000)

	1966	1968	Wijziging in %
Biggen van 1 kg - 20 kg	3010,4	2848,7	- 5,4
Biggen van 21 kg - 50 kg	2355,5	2513,1	+ 6,7
Mestvarkens boven 50 kg	2820,9	3713,4	+ 31,6
Gedekte zeugen	629,9	661,5	+ 5,0
Overige zeugen	460,9	478,6	+ 3,8
Beren boven 50 kg	56,9	56,7	- 0,4
Totale varkensstapel	9334,5	10272,0	+ 10,0

In 1968 is voor de totale varkensstapel een uitbreiding te constateren van 10 % t.o.v. de apriltekening in 1966. Uit de vergelijking van de aantallen varkens in de verschillende categorieën blijken vrij belangrijke afwijkingen te bestaan. Zo is in 1968 een daling geconstateerd van ruim 5 % in het aantal biggen van 1 - 20 kg. Dit lagere aantal biggen zal ongetwijfeld van invloed zijn geweest op de produktie van varkensvlees in de maanden juli en augustus van 1968. Op korte termijn was er in het voorjaar van 1968 een uitbreiding van de produktie te verwachten op grond van de geconstateerde uitbreiding van het aantal mestvarkens boven 50 kg (+ 31,6 %).

Op langere termijn blijkt echter de produktie-uitbreiding belangrijk minder groot te zijn wanneer hiervoor het aantal zeugen en beren in aanmerking wordt genomen. Er is dan een uitbreiding van ruim 4 % tussen beide jaren of wel een jaarlijkse uitbreiding in deze periode van ca. 2 %.

2. Aantal bedrijven en het aantal varkens per gebied

In bijlage 1 is een overzicht gegeven van de aantallen varkens per gebied volgens de apriltekening 1966.

In figuur 1 is in een kaart van Frankrijk een overzicht gegeven van het aantal bedrijven en de gemiddelde oppervlakte cultuurgrond per bedrijf.

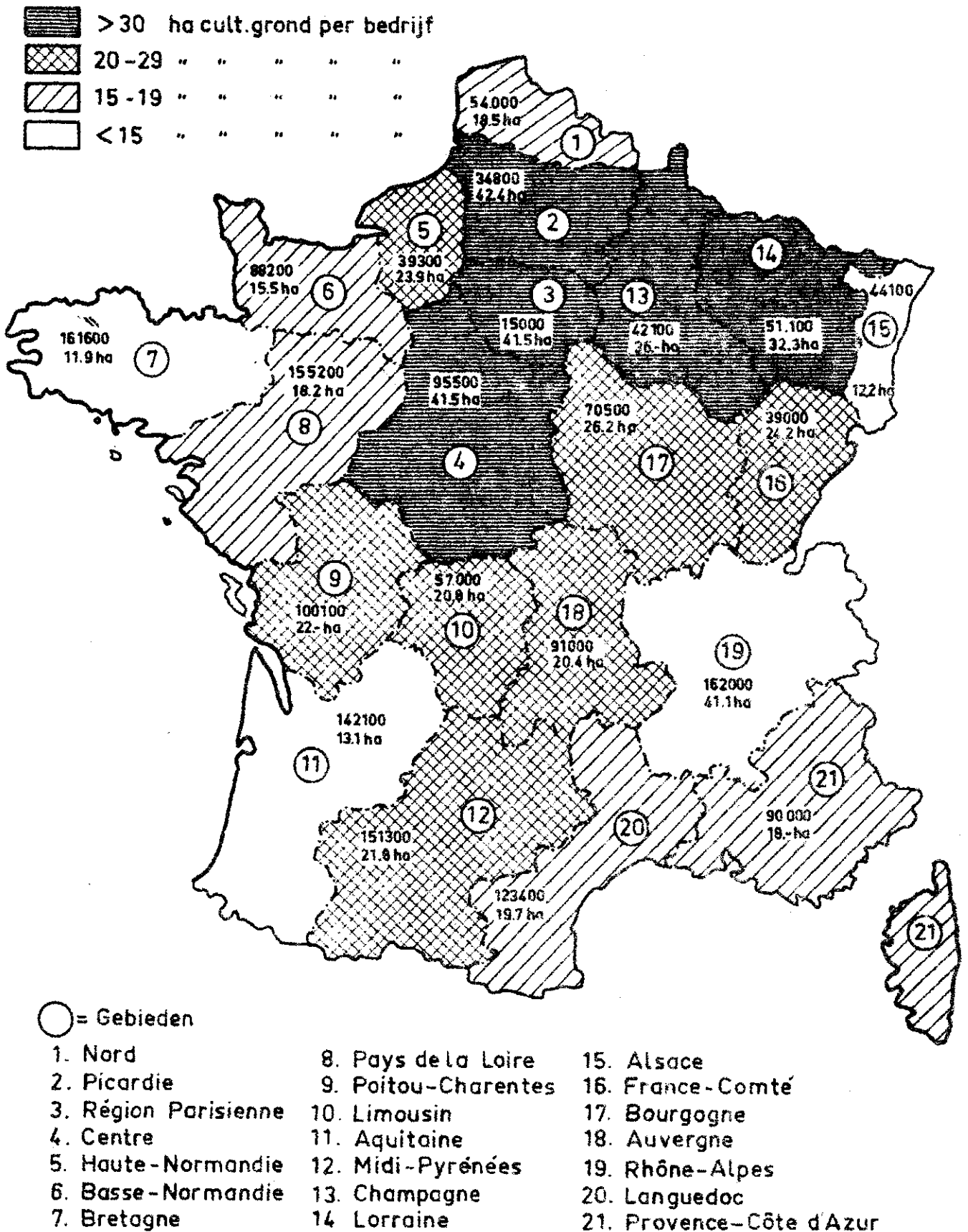
In het noorden van Frankrijk (gebieden Picardie, Région Parisienne, Champagne en Lorraine) en ten zuiden van Parijs (het gebied Centre) zijn de grotere landbouwbedrijven van meer dan 30 ha cultuurgrond per bedrijf.

De kleinere bedrijven met gemiddeld minder dan 15 ha cultuurgrond treft men aan in Bretagne, Aquitaine (Z.W.-Frankrijk), Rhône-Alpes en Alsace (Oost-Frankrijk).

In tabel 2 is een overzicht gegeven van het aantal bedrijven waarop per 1-4-1966 varkens aanwezig waren. Dit aantal bedrijven is berekend in procenten van het totaal aantal bedrijven per gebied. Hierbij moest worden uitgegaan van varkens zwaarder dan 50 kg. Aan deze percentages kan daarom geen absolute waarde worden toegekend, maar ze dienen om de betekenis van de varkenshouderij in de verschillende gebieden aan te geven.

De gebieden zijn gerangschikt in volgorde van de betekenis van de varkenshouderij volgens het percentage voor de mesterij.

Fig.1 AANTAL BEDRIJVEN EN GEMIDDELDE OPPERVLAKTE CULTUURGROND PER BEDRIJF

Tabel 2. AANTAL BEDRIJVEN IN % VAN HET TOTAAL (APRILTELLING 1966)

Gebieden *)	Bedrijven met minstens 1 mestvarken	Bedrijven met minstens 1 fokzeug
7. Bretagne	54,0	34,5
1. Nord	39,8	33,9
10. Limousin	37,0	26,5
18. Auvergne	36,2	19,8
15. Alsace	31,5	17,0
8. Pays de la Loire	27,0	19,3
9. Poitou-Charente	26,7	15,4
2. Picardie	23,0	24,7
13. Champagne	22,3	11,6
4. Centre	21,6	15,0
16. Franche-Comté	20,5	9,2
12. Midi-Pyrénées	19,6	22,5
6. Basse-Normandie	18,8	19,4
17. Bourgogne	18,7	18,4
14. Lorraine	18,6	18,4
11. Aquitaine	17,5	14,6
5. Haute-Normandie	14,8	21,1
19. Rhône-Alpes	9,4	6,5
3. Région Parisienne	6,6	2,7
20. Languedoc	3,2	0,7
21. Provence-Côte d'Azur	2,0	2,7
Totaal gemiddeld	22,9	17,0

*) De nummers hiervoor corresponderen met de nummers in kaartjes van fig. 1, 2 en 3

Het is vooral Bretagne met in verhouding een groot aantal bedrijven waarop de varkenshouderij voorkomt. Hierna volgen in belangrijkheid Nord, Limousin, Auvergne en Alsace.

De varkenshouderij heeft daarentegen weinig betekenis voor de bedrijven rondom Parijs en in het zuidoosten van Frankrijk.

Verder blijkt dat ook in gebieden met relatief grotere bedrijven zoals in Picardie (2), Champagne (13) en Centre (4) op een belangrijk percentage van de bedrijven de varkenshouderij voorkomt.

De betekenis van de varkenshouderij in bepaalde gebieden kan ook op andere wijze worden aangegeven. In tabel 3 is namelijk het aantal zeugen uitgedrukt per 100 ha cultuurgrond. De gebieden zijn gerangschikt in volgorde van de betekenis van de fokkerij. Ook hier is uitsluitend uitgegaan van het aantal zeugen dat zwaarder is dan 50 kg per dier.

Ter oriëntering zijn verder in deze tabel vermeld het aantal varkens (zwaarder dan 20 kg) per bedrijf, de gemiddelde oppervlakte cultuurgrond per bedrijf (zie figuur 1) en verder de procentuele verdeling van de cultuurgrond en de varkens over de verschillende gebieden.

De fokkerij is voor bepaalde gebieden minder belangrijk dan de mesterij zoals ook uit tabel 2 reeds bleek bij het aantal bedrijven met minstens 1 fokzeug. De gebieden Limousin (10) en Auvergne (18) zijn voor de fokkerij van relatief minder belang gezien het aantal zeugen per 100 ha. In andere gebieden stijgt de fokkerij in betekenis zoals Haute Normandie (5), Midi Pyrénées (12), Basse Normandie (6) en Aquitaine (11) die bij de mesterij van relatief minder betekenis waren (zie tabel 2).

Uit de kolom met het aantal varkens per bedrijf volgens tabel 3 blijkt dat de gemiddelde omvang van de varkensstapel per bedrijf niet groot is. Vooral in gebieden waar de varkenshouderij van betekenis is, blijkt dat er per bedrijf een relatief klein aantal varkens is, zoals in Bretagne en Nord. Opmerkelijk is dat in een aantal voor de varkenshouderij minder belangrijke

Fig. 2 AANTAL BEDRIJVEN MET MINSTENS 1 MESTVARKEN > 50kg
IN % VAN HET TOTAAL AANTAL BEDRIJVEN

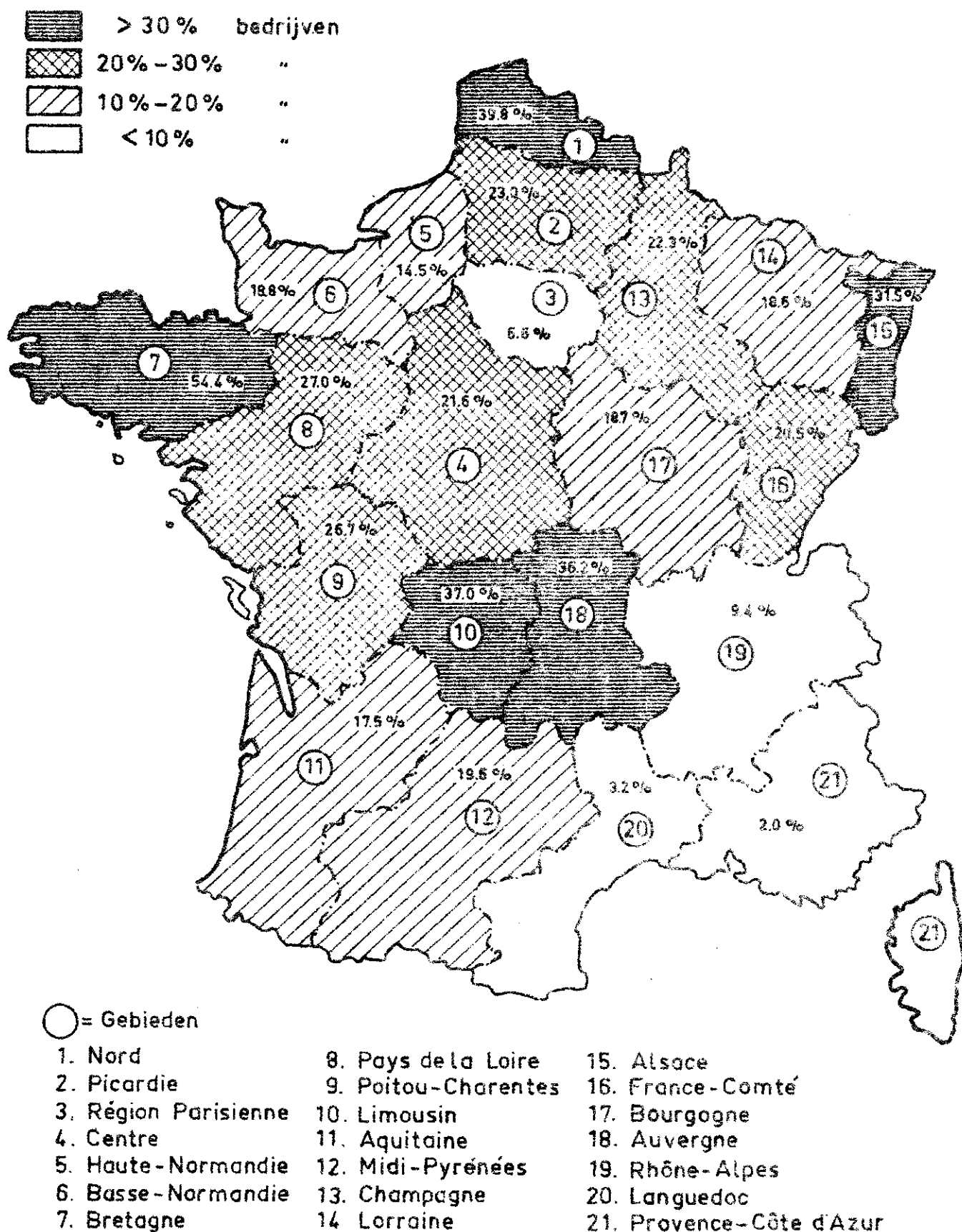
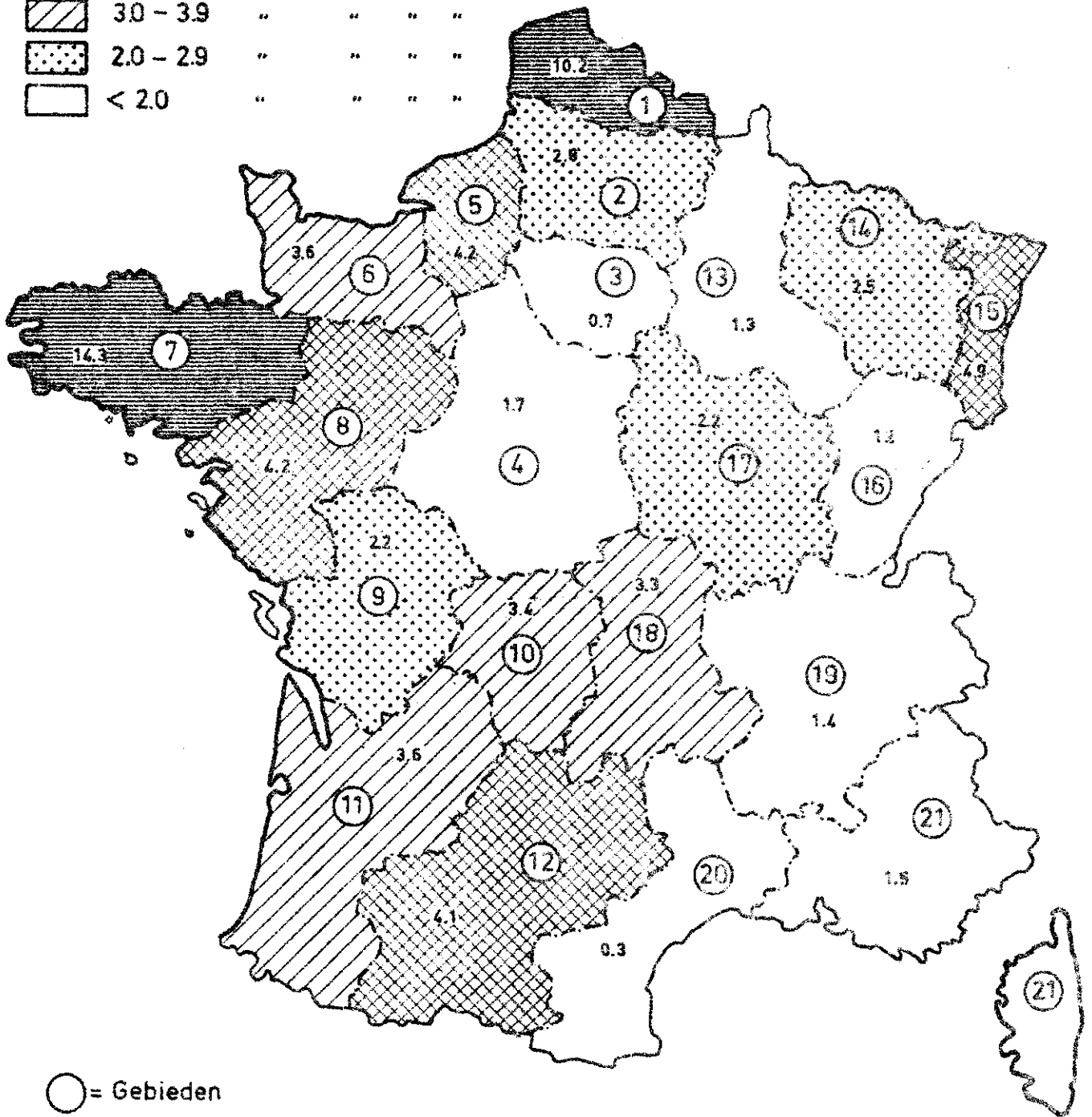
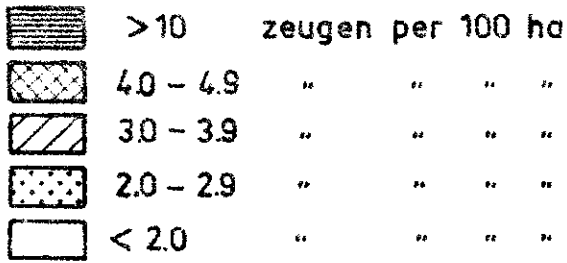

Fig. 3 AANTAL ZEUGEN PER 100 ha

○ = Gebieden

1. Nord	8. Pays de la Loire	15. Alsace
2. Picardie	9. Poitou-Charentes	16. France-Comté
3. Région Parisienne	10. Limousin	17. Bourgogne
4. Centre	11. Aquitaine	18. Auvergne
5. Haute-Normandie	12. Midi-Pyrénées	19. Rhône-Alpes
6. Basse-Normandie	13. Champagne	20. Languedoc
7. Bretagne	14. Lorraine	21. Provence-Côte d'Azur

Tabel 3. AANTAL ZEUGEN PER 100 HA CULTUURGROND, HET AANTAL VARKENS PER BEDRIJF, DE GEMIDDELDE OPPERVLAKTE CULTUURGROND PER BEDRIJF EN DE PROCENTUELE VERDELING VAN CULTUURGROND EN VARKENS

Gebieden	Aantal zeugen per 100 ha (50 kg per dier)	Aantal varkens per bedrijf (20 kg per dier)	Gemiddelde oppervlakte cultuurgrond (per bedrijf)	Procentuele verdeling	
				Cultuurgrond	Varkens
7. Bretagne	14,3	10,8	11,9	6,4	24,1
1. Nord	10,2	14,7	18,5	3,1	9,4
15. Alsace	4,9	5,9	12,2	1,3	2,1
5. Haute Normandie	4,2	12,7	23,9	2,7	2,9
8. Pays de la Loire	4,2	7,7	18,2	8,7	8,6
12. Midi Pyrénées	4,1	6,2	21,8	8,3	7,1
6. Basse Normandie	3,6	6,3	15,5	4,7	3,7
11. Aquitaine	3,6	5,9	13,1	4,6	4,3
10. Limousin	3,4	5,5	20,8	3,3	3,3
18. Auvergne	3,3	6,1	20,4	5,5	5,1
2. Picardie	2,8	14,4	42,4	4,7	3,7
14. Lorraine	2,5	7,6	32,3	4,0	2,5
9. Poitou-Charente	2,2	6,1	22,0	6,1	4,0
17. Bourgogne	2,2	7,1	26,2	5,8	3,2
4. Centre	1,7	6,8	33,0	8,7	4,2
21. Provence Côte d'Azur	1,5	36,0	18,0	3,1	2,1
19. Rhône Alpes	1,4	13,3	14,1	6,6	4,6
13. Champagne	1,3	10,2	36,0	4,9	2,1
16. Franche Comté	1,2	13,1	24,2	2,7	2,0
3. Région Parisienne	0,7	31,8	41,5	2,1	0,6
20. Languedoc	0,3	7,2	19,7	2,7	0,4
Totaal gemiddeld	3,6	8,8	20,1	100,0	100,0

gebieden er per bedrijf een groter aantal varkens is zoals in Provence Côte d'Azur en Région Parisienne. Het is bekend dat vooral in deze gebieden grote eenheden varkens per bedrijf worden gehouden, soms als nevenbedrijf van een zuivelindustrie of op een akkerbouwbedrijf met een in verhouding grote oppervlakte cultuurgrond. Dit blijkt eveneens uit de kolom met de gemiddelde oppervlakte cultuurgrond per bedrijf volgens tabel 3. In Bretagne met meer dan 10 zeugen per 100 ha is echter de oppervlakte cultuurgrond per bedrijf het laagste (11,9 ha).

Een samenvatting van de twee laatste kolommen van tabel 3 met de procentuele verdeling van cultuurgrond en varkens is in de volgende tabel gegeven.

Tabel 4. SAMENVATTING PROCENTUELE VERDELING CULTUURGROND EN VARKENS

Gebieden met	Perc. cultuurgrond	Perc. varkens
meer dan 10 zeugen per 100 ha	9,5	33,5
4,0 - 4,9 zeugen per 100 ha	20,5	20,7
3,0 - 3,9 zeugen per 100 ha	18,1	16,4
2,0 - 2,9 zeugen per 100 ha	20,7	13,4
minder dan 2,0 zeugen per 100 ha	31,2	16,0
	100,0	100,0

In Bretagne en Nord is ca. 1/3 deel van de Franse varkensstapel te vinden op 1/10 deel van de cultuurgrond in Frankrijk. Daarna volgt 1/5 deel varkens op 1/5 deel van de cultuurgrond in de gebieden Alsace, Haute Normandie, Pays de la Loire en Midi Pyrénées. De belangrijkheid van de overige gebieden is in de tabel aangegeven.

Een overzicht per gebied van het aantal zeugen per 100 ha cultuurgrond is in bijgaande figuur 3 gegeven.

3. Produktie van varkensvlees

Het is niet eenvoudig een juist inzicht te verkrijgen van de omvang van de varkensvleesproduktie in Frankrijk. De schattingen zijn moeilijk omdat een belangrijk deel van de varkens wordt gehouden voor de zelfvoorziening op de bedrijven. Naast de gecontroleerde produktie/slachtingen heeft men daarom verschillende ramingen over de totale varkensvleesproduktie.

Tabel 5. PRODUKTIE VAN VARKENSVLEES OP BASIS VAN GECONTROLEERDE SLACHTINGEN x 1000 TON

1960	721
1961	726
1962	812
1963	771
1964	783
1965	862
1966	862
1967	929

Rekening houdend met de gecontroleerde slachtingen, het saldo van de buitenlandse handel, de schommelingen in de voorraden en de waarde van de hoeveelheden die buiten de gecontroleerde slachtingen vallen, is voor 1967 de binnenlandse produktie geschat op 1 329 000 ton vlees (netto) tegen 1 266 000 ton (netto) in het voorafgaande jaar 1966. Dit is een stijging van 4,9 % terwijl in dezelfde periode de consumptie waarschijnlijk toeneemt met 5,1 %.

4. Parijse markt

De verzending van levende varkens naar Parijs is in 1967 gestegen tot 820 000 stuks (735 000 stuks in 1966 en 856 000 stuks in 1965).

In de Centrale Hallen - die bijna de helft van de Parijse markt in varkensvlees vertegenwoordigen - is in 1967 79 903 ton vlees verhandeld (80 802 ton in 1966); hiervan is 14 879 ton of 18,6 % afkomstig uit buitenlandse aanvoeren.

5. Buitenlandse handel in 1966 en 1967

De globale resultaten in 1967 van de buitenlandse handel in varkens in vergelijking met 1966 zijn in tabel 6 vermeld.

Tabel 6. EXPORT EN IMPORT VAN VARKENSVLEES IN FRANKRIJK

	Export(-)		Import(+)		Verschil	
	1966	1967	1966	1967	1966	1967
Levende varkens st.	22 645	45 800	176 917	464 686	+ 154 272	+ 418 886
Geslachte varkens 1000 kg	663	210	38 991	35 467	+ 38 328	+ 35 257
Ham 1000 kg	307	593	8 644	9 912	+ 8 337	+ 9 319
Delen 1000 kg	3 516	3 334	8 436	7 084	+ 4 920	+ 3 750
Spek 1000 kg	3 326	2 483	1 701	316	- 1 625	- 2 167
Reuzel 1000 kg	21 477	23 257	3	2	- 21 474	- 23 255
Gezouten vlees 1000 kg	402	204	1 007	644	+ 605	+ 440
Worst 1000 kg	1 479	1 839	1 212	699	- 267	- 1 140
Geconserveerde ham 1000 kg	209	199	1 633	1 775	+ 1 424	+ 1 576
Andere conserven 1000 kg	962	1 647	464	1 417	- 498	- 230
In miljoen frs.	148,92	143,90	649,31	710,10	+ 500,39	+ 566,20

De export ging voor 91,1 % naar de partnerlanden van de EEG (87,8 % van de levende varkens en 92,5 % van de geslachte varkens en vlees).

De export van levende varkens betrof zeugen/beren en biggen met bestemming Italië, de overige levende varkens hadden bestemming Italië, Duitsland en Zwitserland. Dezelfde landen zijn de voornaamste afnemers geweest voor geslachte varkens en delen. Het spek en reuzel waarvan de overschotten verder stegen, zijn verkocht aan het Verenigd Koninkrijk, de EEG-landen, Hongarije, Cuba, Polen, Martinique, Joegoslavië en Madagaskar.

De import kwam voor 66,1 % uit de EEG-landen (99,2 % levende varkens en 52,5 % vlees en geslachte varkens).

Tabel 7. FRANSE IMPORT VAN VARKENS UIT EEG-LANDEN

	Nederland	België	Duitsland
Levende varkens stuks	22 925	437 788	-
Geslachte varkens 1000 kg	12 855	8 544	5 667

De overige belangrijkste leveranciers van geslachte varkens en delen zijn geweest: Denemarken, Zweden, Hongarije, Polen en Joegoslavië.

Het tekort in Frankrijk aan varkensvlees (spek en reuzel hierin niet begrepen) is geschat op ca. 125 000 ton. De zelfvoorzieningsgraad is in 1967 gedaald tot 91 %. In 1967 is de waarde van het saldotekort gestegen tot frs. 566 miljoen (1966 frs. 500 miljoen).

6. Productie en consumptie in de EEG-landen

Binnen de EEG-gemeenschap ontstaat een exportstroom die van noord naar zuid loopt. Nederland en België verzenden naar Frankrijk, Duitsland en Italië. Een stijgende Duitse produktie kan de ook in 1968 nog stijgende Duitse behoefte dekken; vanwege haar omvang weegt zij echter zwaar op de Gemeenschapelijke markt. Het schijnt dat Frankrijk - en vooral de Parijse markt - het vaste afzetgebied wordt voor de Belgische en Nederlandse exporteurs. De Franse producenten en handelaren zijn in directe concurrentie met die van de partnerlanden.

Tabel 8. PRODUKTIE EN CONSUMPTIE IN DE EEG-LANDEN

	Perc. verdeling van de produktie	Produktie in proc. van de consumptie
	1967	1966/67
West-Duitsland	44,6	94,1
Frankrijk	29,8	90,3
Italië	6,7	80,5
Nederland	11,6	178,7
België	7,0	115,3
Luxemburg	0,3	
	<u>100,0</u>	<u>97,7</u>

In de eerste kolom is vermeld het aandeel van de afzonderlijke landen in de totale EEG-produktie van varkensvlees. Hieruit volgt dat Duitsland en Frankrijk ca. 75 % van de produktie vertegenwoordigen; Nederland ca. 12 %.

De produktie overtreft vooral in Nederland de binnenlandse consumptie. Een groot deel van de Nederlandse export (ca. 50 % van de waarde) gaat naar de zgn. derde landen. Van het overige wordt vooral naar Frankrijk geëxporteerd. Frankrijk heeft voor 1967 de laagste graad van zelfvoorziening; bijna 10 % van de consumptie moet worden geïmporteerd.

In de laatste jaren is de ontwikkeling van het aantal slachtingen in de verschillende EEG-landen als volgt geweest.

1. In de Parijse Hallen worden veel geslachte varkens verhandeld
(De eerste drie uit Nederland geïmporteerd)

2. Geïmporteerd schapenvlees

3. Charolaisstier op een KI-station

Tabel 9. ONTWIKKELING VAN HET AANTAL SLACHTINGEN (1960 t/m 1964 = 100)

	1965	1966	1967	1968
West-Duitsland	111	109	111	123
Frankrijk *)	115	115	124	124
Italië	115	103	99	-
Nederland	122	126	133	150
België	109	122	144	160
Luxemburg	106	109	116	-
EEG	114	113	119	-

*) Gebaseerd op gecontroleerde slachtingen

Uit het verloop volgens tabel 9 blijkt dat in 1965 de stijging in de produktie voor Nederland het hoogst is geweest (22 % t.o.v. de jaren 1960/64).

Het indexcijfer voor 1968 is gebaseerd op ramingen die een globaal karakter hebben. West-Duitsland geeft in de maanden januari t/m augustus weer een stijging van de produktie tot 123 % en heeft hiermede de achterstand ten opzichte van Frankrijk zo goed als genivelleerd. Belangrijk hierbij is op te merken dat de consumptie in West-Duitsland in dezelfde mate is gestegen.

De hoogste uitbreiding van de produktie in 1968 geeft België te zien. Nederland komt met de uitbreiding van de produktie hiermede in dit jaar op de tweede plaats.

7. Verwachtingen voor de produktie en de consumptie in de naaste toekomst voor Frankrijk

Met behulp van een recente publikatie van het Ministerie van Landbouw te Parijs is onderstaand overzicht opgesteld betreffende de verschillen in de binnenlandse produktie en consumptie van varkensvlees.

Tabel 10. VERSCHILLEN TUSSEN PRODUKTIE EN CONSUMPTIE IN 1000 TON (+ HOGER PRODUKTIE EN - HOGER CONSUMPTIE)

Jaar	Kwartalen				Totaal x 1000 ton	Toeneming t.o.v. voorafgaand jaar	
	1e	2e	3e	4e		produktie %	consumptie %
1962					+ 63,3	+ 12,8	+ 9,7
1963	+ 12,0	+ 7,8	- 17,0	- 26,9	- 24,1	- 6,7	+ 4,4
1964	- 40,0	- 10,0	- 16,0	- 10,0	- 76,0	- 1,5	+ 5,2
1965	- 7,5	- 1,5	- 14,0	- 18,0	- 41,0	+ 12,1	+ 6,7
1966	- 11,6	- 9,6	- 24,6	- 17,2	- 63,0	+ 1,3	+ 3,9
1967	- 15,4	- 12,3	- 27,6	- 12,3	- 67,6	+ 5,7	+ 5,7
1968	- 18,8	- 12,5	- 43,6	- 39,0	-113,9	0	+ 5,0
1969	- 52,0	- 44,0	- 69,0	- 70,0	-235,0	- 7,0	+ 4,0

Deze gegevens zijn gebaseerd op de gecontroleerde slachtingen en de gecontroleerde binnenlandse consumptie. Men verwacht dat in 1969 het tekort waarschijnlijk 235 000 ton zal zijn en een bedrag van 1,2 miljard francs zal overschrijden.

Na 1965 is de toeneming van de produktie kleiner geweest dan de toeneming van de consumptie. Er is in de consumptie een vrij regelmatige stijging te constateren van ruim 4 % per jaar.

In de produktie wordt zelfs voor 1969 een daling verwacht van ca. 8 %. Hierdoor zal de zelfvoorzieningsgraad in het jaar 1969 nog verder dalen en komen op ca. 81 %. Een ontwikkeling die voor de Nederlandse en Belgische producenten en handelaren uiteraard gunstige perspectieven biedt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat in 1969 de produktiecyclus in Frankrijk

een dieptepunt bereikt, zodat ook de zelfvoorzieningsgraad dit jaar een dieptepunt bereikt. Duidelijk blijkt dit uit bijgaande grafiek 1 met het verloop aan produktie en consumptie in Frankrijk van 1953 af. Deze gegevens zijn gedeeltelijk ontleend aan "Aspects économiques de la production porcine" van l'Institut Technique du Porc te Parijs. Verder blijkt uit deze grafiek dat de consumptie in de jaren regelmatig toeneemt waardoor de verschillen met de produktie van varkensvlees steeds groter worden. Van 1965 af zijn de lijnen op grond van de gegevens volgens tabel 10 in deze grafiek opgenomen, waarbij rekening is gehouden met het cyclische verloop van de produktie.

Indien de produktie van varkensvlees in Frankrijk zich op korte termijn niet wijzigt en meer aansluit bij de ontwikkeling van de consumptie, zal in de eerstkomende jaren in Frankrijk een toenemend tekort aan varkensvlees ontstaan.

8. Ontwikkeling van de opbrengstprijis van varkensvlees in de EEG-landen

In 1962 werd het EEG-verdrag voor varkensvlees afgesloten, dat in het najaar van 1967 volledig in werking trad toen de heffingen aan de onderlinge grenzen vervielen.

Grafiek 2 geeft het verloop van de opbrengstprijis in Frankrijk, West-Duitsland en Nederland. Het hoogste prijspeil geldt voor West-Duitsland dat in alle jaren een zelfvoorzieningsgraad had die beneden de 100 lag (meer consumeren dan produceren).

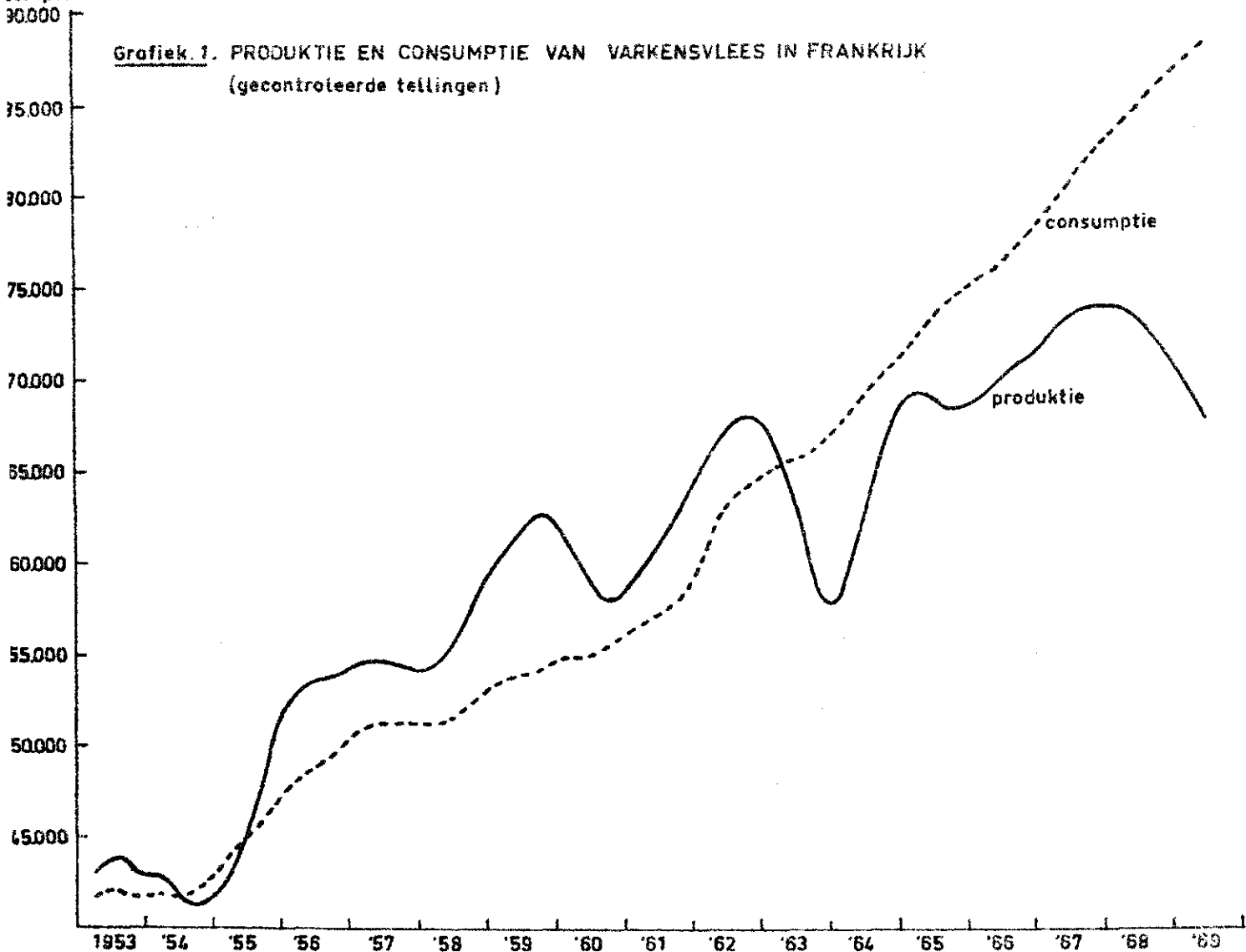
Frankrijk heeft een prijsverloop dat na 1960 een herstel te zien geeft. Uit grafiek 1 blijkt dat in 1960 het verschil tussen consumptie en produktie klein was. Eerst na 1962 daalt de produktie belangrijk beneden de consumptie. Het prijsherstel in Frankrijk is na 1962 dan ook zodanig dat het prijsniveau van West-Duitsland wordt bereikt.

De verschillen in prijs tussen Nederland en de overige landen worden na 1962 hoofdzakelijk veroorzaakt door de toen geldende heffingen voor voedergraanprijisverschillen en efficiency-verschillen. Vooral het sluiten van de grenzen in 1965/66 door het optreden van mond- en klauwzeer deed de prijs in Nederland belangrijk achterblijven. Na het openen van de grenzen in 1966 en het vervallen van de heffingen in 1967 ging ook in Nederland de prijs naar het prijspeil van de partnerlanden. Hiermede is wellicht de EEG-markt voor varkensvlees volledig geworden en zal ook in de toekomst een prijspeil gelden dat in de afzonderlijke EEG-landen weinig zal verschillen.

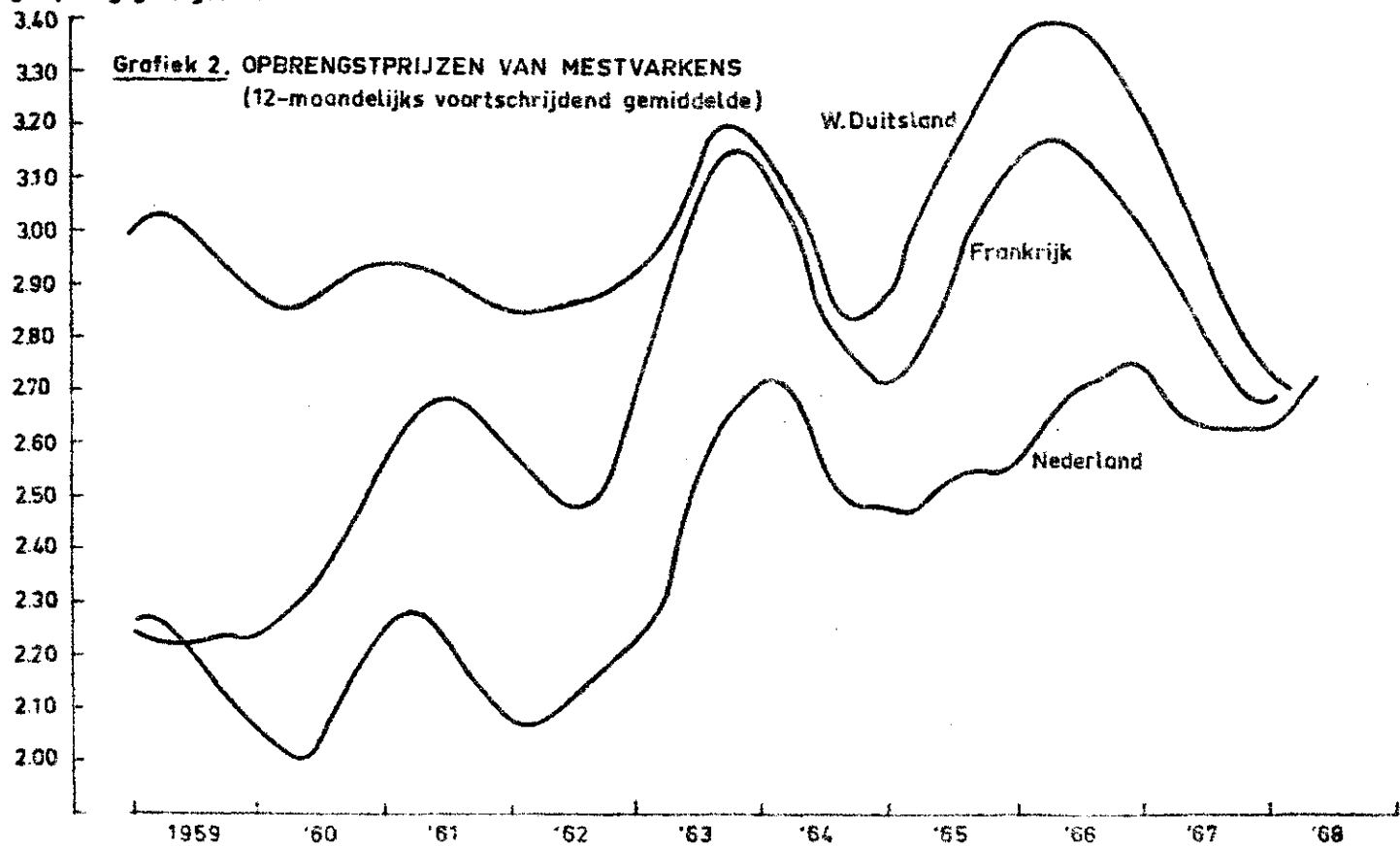
De schommelingen in het prijspeil - de zogenaamde varkenscyclus - gelden hiermee voor de gehele EEG-markt. Dit blijkt eveneens uit het verloop van de prijzen in grafiek 2. Een dieptepunt in de prijs werd in deze drie landen bereikt in het najaar 1967 en het voorjaar 1968. Thans (in het voorjaar 1969) is weer een punt bereikt met een hoog prijspeil in de EEG-landen.

Voor een nadere uiteenzetting over de prijsnoteringen naar kwaliteit van varkensvlees in Frankrijk wordt verwezen naar hoofdstuk VI.

ton per maand

gld. per kg gest. gew.

IV. HET FRANSE LANDBOUWBELEID

De Franse regering heeft vanaf 1960 krachtige pogingen gedaan om de Franse economie een goede concurrentiepositie te geven in de EEG. Vooral voor de positie van de landbouw werden ingrijpende maatregelen nodig geacht. Omstreeks 1960 werkte in Frankrijk 25 % van de beroepsbevolking in de landbouw, terwijl het aandeel in het bruto nationaal produkt voor de landbouw slechts 10-12 % was. In de EEG-landbouw neemt Frankrijk met 50 % van het areaal de belangrijkste plaats in.

De Franse landbouwmaatregelen hebben (o.a. in de Nederlandse landbouwers) veel aandacht getrokken toen de Aanvullende Landbouwwet 1962 werd ingediend. De visie van minister Pisani op de ontwikkeling van de landbouw stond in die tijd in het middelpunt van de belangstelling. De wet van 1962 heeft hoofdzakelijk betrekking op drie onderwerpen:

1. Structuurbeleid;
2. Reorganisatie van de produktie en de afzet;
3. Sociale maatregelen.

Een opvallend punt in deze regelingen is dat ze sterk gericht zijn op de zwakke gebieden en de zwakke bedrijven. De grote verschillen die tussen de verschillende streken bestaan, zouden nog vergroot worden als gelijkheid van behandeling zou worden toegepast. In dit verslag zal verder alleen aandacht aan de organisaties op het gebied van produktie en afzet worden besteed.

De maatregelen die in 1962 werden voorgesteld moet men zien tegen de achtergrond van het inefficiënte Franse distributie-apparaat. Er zijn veel tussenpersonen en zeer veel kleine winkeltjes en handeltjes. Het Franse straatbeeld laat dit duidelijk zien. Over het algemeen meent men dat de tussenhandel een grote macht heeft en de winstmarges hoog zijn. De afstand tussen producenten en consumenten is in Frankrijk over het algemeen groot. De landbouwpolitiek is erop gericht om deze afstand kleiner te maken. Men wil hierbij echter niet zover gaan dat er een volledige verticale integratie ontstaat waarbij het initiatief geheel ligt bij de industrie of de handel.

In de wet van 1962 is opgenomen dat een industrieel of een handelaar een landbouwbedrijf (dat in verband staat met zijn hoofdberoep) niet zonder een vergunning mag beginnen. Ook bij de contractproduktie zijn er regels gesteld waardoor de marktpositie van de boer t.o.v. industrie en handel wordt versterkt. Als het aantal contracten van een bepaalde industrie een door de minister vastgesteld aantal overtreft, moet een collectief contract worden afgesloten waarvan het model door de minister wordt bepaald. Dit geldt ook als tweederde deel van de contractanten daartoe een verzoek indient. Deze maatregelen zijn er duidelijk op gericht om de positie van de boer als zelfstandige ondernemer te steunen. In dit verband kan ook nog de limiet worden genoemd die aan varkensmestbedrijven wordt gesteld. Voor het bouwen van een nieuwe varkensmestschuur heeft men een vergunning nodig die slechts gegeven wordt als de aanvrager van hoofdberoep landbouwer is en als het aantal af te leveren varkens lager blijft dan 1000 per jaar. Voor de grootte van zeugenbedrijven is geen limiet gesteld.

Ook op het gebied van pluimvee zijn beperkende maatregelen ingesteld met het doel een industriële opzet van dit soort bedrijven tegen te gaan.

1. Groupements de producteurs

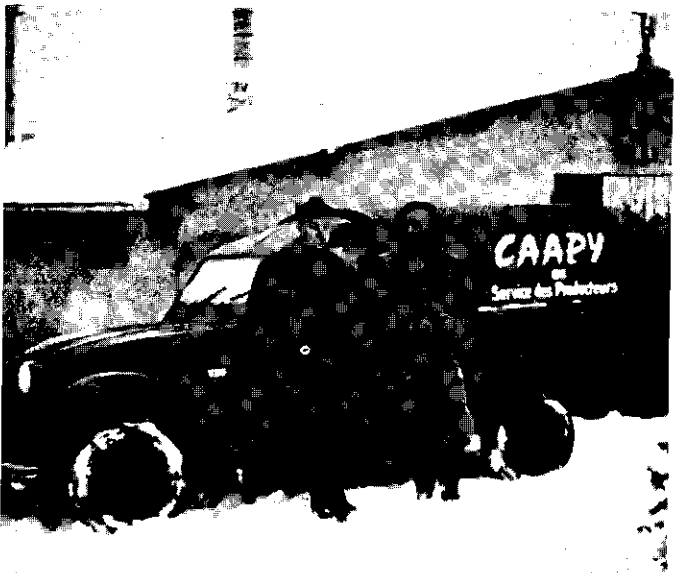
Vóór 1962 waren er wel een beperkt aantal coöperaties op het gebied van de vleesafzet en de verwerking, maar de coöperatieve vleesafzet kwam niet goed van de grond doordat er juridische moeilijkheden waren, terwijl men van allerlei belangengroepen tegenwerking ondervond.

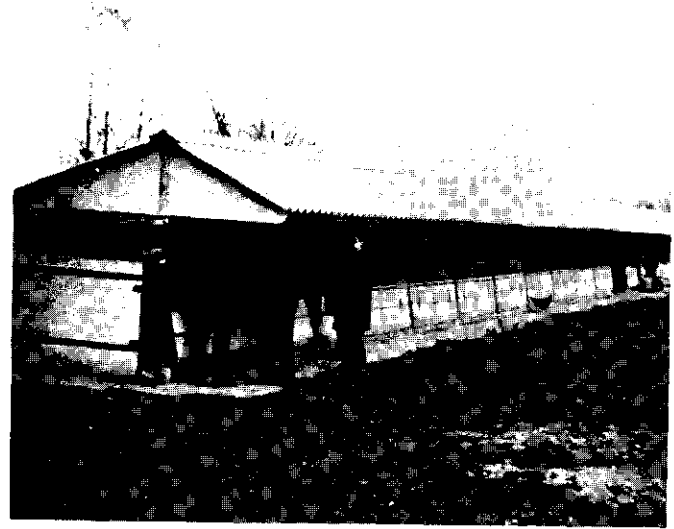
. Zo wordt een groot deel van de biggen verhandeld

5. Groupements de producteurs werken aan de verbetering

De techniciens (voorlichter) bezoekt de leden

7. Een nieuwe meststal (open front) op het bedrijf van één der leden

Een belemmering vormde ook de grote versnippering van de produktie. Een zeer groot aantal zeer kleine bedrijven laat zich moeilijk organiseren. Bovendien was de produktie vrij inefficiënt. Het bedrijfsleven kon uit zich zelf niet tot een goede organisatie komen.

De Aanvullende Landbouwwet van 1962 maakt het ontstaan mogelijk van organisaties op het gebied van de produktie en de afzet, de zgn. "groupements de producteurs". Men was er zich van bewust dat een goede afzetorganisatie vrijwel ondenkbaar is zonder een efficiënt opgezette produktie op de bedrijven. Een groupement de producteurs kan iedere groepering zijn wier actie is ingesteld op verbetering van de produktie of van de afzet. Dit kunnen coöperatieve verenigingen zijn, SICA's (vereniging tot behartiging van gemeenschappelijke belangen), N.V.'s, bestaande producentenverenigingen.

Een groupement moet door de minister van landbouw als zodanig zijn erkend, en krijgt daardoor bijzondere voorrechten voor financiële hulp bij investeringen, voor de voorlichting aan de leden enz.

Erkenning als groupement betekent niet dat een organisatie zijn werkzaamheden moet veranderen. Het betekent slechts dat de verplichtingen en de voordelen van de "groupements" op deze organisatie van toepassing zijn. Voor erkenning van een organisatie als "groupement de producteurs" is de belangrijkste voorwaarde dat de organisatie aan haar leden bindende voorschriften geeft omtrent:

1. de organisatie van de produktie
2. de "mise en marché" (kwaliteit, sortering en verpakking)
3. de regulering van de prijzen
4. de omvang van de produktie in verband met de afzet

De activiteiten van een groupement kunnen zich tot een gedeelte van deze punten beperken. Zo kent men groupements die zich bezighouden met de produktietechniek. In dit soort varkenshouderij-groupements geeft een "techniciën" voorlichting omtrent gezondheidszorg, rassen, kruisingen, gebouwen enz. Hij ziet erop toe dat de voorschriften worden nageleefd. Verder bemiddelt hij bij de biggenvoorziening. Daarnaast zijn er groupements die zich uitsluitend met de handel en de afzet bezighouden. Het komt ook voor dat beide activiteiten in één groupement verenigd zijn.

Een groupement moet een zekere minimumomvang hebben die voor de varkenshouderij is vastgesteld op: 600 fokzeugen, of 8000 slachtvarkens, of een combinatie hiervan waarbij 1 zeug = 12 slachtvarkens. Bij een gesprek op het ministerie van landbouw in Parijs deelde men ons mee dat men deze omvang beslist als een minimumomvang ziet. Voor het goed functioneren zou een groupement 2500 fokzeugen of 30 000 mestvarkens moeten omvatten. Bij 600 fokzeugen of 8000 mestvarkens zijn de kosten voor de voorlichting ongeveer 0,08 fr/kg. Bij de optimale grootte zou dit kunnen dalen tot 0,02 fr/kg. Er zijn thans op het gebied van de varkenshouderij 60 groupements werkzaam. Deze omvatten ongeveer 5 % van de produktie. Uitbreiding van het aantal groupements wordt niet nagestreefd. Wel zal het aantal leden per groupement moeten worden verhoogd en vooral het aantal varkens uitgebreid dat per lid wordt gehouden. De aangesloten bedrijven zijn nu nog klein, gemiddeld 10-15 fokzeugen of 100 afgeleverde mestvarkens per jaar.

De overheidssubsidie die men voor de exploitatie ontvangt bedraagt een (aflopend) percentage van de kosten verbonden aan de voorlichting. Deze worden normatief vastgesteld op basis van het aantal mestvarkens per groupement (maximaal 30 000). Dit percentage is: 1e jaar 80 %, 2e jaar 60 %, 3e jaar 40 %, 4e jaar 25 %, 5e jaar 20 %.

Tijdens ons bezoek was de volgende subsidieregeling van kracht:

	% subsidie	maximaal bedrag van de subsidie
Voor de nieuwbouw van fokstallen	40	35.000 fr.
Voor de nieuwbouw van meststallen	15	15.000 fr.

In april 11. werden de maxima verhoogd tot resp. 40.000 en 20.000 fr. Het percentage voor de meststallen werd verhoogd tot 20 %.

Voor de fokstallen wordt nu het bedrag gegeven dat in de Landbouwwetgeving als maximum is gesteld. Voor verbouwingen gelden maxima van resp. 25.000 en 15.000 fr. Tevens is bepaald dat alleen leden van een groupement deze subsidie ontvangen.

Verder kunnen de leden (evenals alle Franse boeren) voor de financiering van investeringen gebruik maken van de faciliteiten van de "Crédit Agricole". Dit is een coöperatieve kredietinstelling, die door de rentesubsidies sterk onder overheidsinvloed staat. Het krediet wordt in de volgende vormen verstrekt:

Korte termijn, maximaal 2 jaar, bestemd voor het verschaffen van bedrijfskapitaal, rente 4,75 %.

Middellange termijn, maximaal 15 jaar, investering in gebouwen enz. Niet voor het aankopen van grond. Rente over het algemeen 5 %. Onder bepaalde omstandigheden wordt 3 % rente berekend o.a. in gebieden die in ontwikkeling zijn achtergebleven (Bretagne, Auvergne, Jura).

Langlopende leningen, maximaal 30 jaar. Deze leningen worden alleen verstrekt voor het aankopen van landbouwgrond voor zover deze wenselijk worden geacht in het kader van de structuurverbetering. De rente is 3 %.

Op de begroting van het Ministerie van Landbouw werd voor 1963 950 mln. francs uitgetrokken voor rentesubsidies.

Zoals uit het voorgaande blijkt is op het gebied van de varkenshouderij de ontwikkeling van de groupements nog betrekkelijk gering wat de omvang betreft.

Er zijn sectoren waar groupements een veel groter deel van de productie omvatten. In Landbouw-wereldnieuws van 15/4/1968 staat een overzicht van het aantal in de verschillende sectoren per 1/10/1967, zie tabel 11.

Tabel 11. OVERZICHT VAN DE TOT STAND GEKOMEN GROUPEMENTS

	Voor 1966	1966	Jan./sept.'67	Totaal
Groente en fruit	188	47	29	264
Pluimvee	80	16	5	101
Veeteelt	58	25	31	114
Wijnbouw	13	32	8	53
Speciale produkties	12	9	4	25
Totaal	351	129	77	557

Het deel van de productie dat door de groupements wordt verzorgd was eind 1967:

Pootaardappelen	95 %	Vroege aardappelen	60 %
Artisjokken	75 %	Groenteconserven	40 %
Bloemkool	60 %	Eieren	25 %
Perziken	30 %	Gevogelte	45 %
Tomaten	30 %	Veeteelt (w.o. varkens)	7 %
Appelen	40 %	Wijnbouw	7 %

In Bretagne heeft de varkensvleesproductie voor 10 % via een groupement plaats. Waarschijnlijk hebben de groupements zich het snelst ontwikkeld in de produktietakken waarin vanouds al veel contractproductie bestond of die een zeer snelle uitbreiding ondergaan.

Belemmeringen bij de varkenshouderij zijn: de zeer kleine eenheden, verspreiding over geheel Frankrijk. De heer Zert van het Institut Technique Porcin gaf als zijn mening dat op de grote Franse akkerbouwbedrijven over het algemeen niet spoedig aan de varkenshouderij wordt begonnen. Dit komt overeen met de ervaringen in Nederland. Voor de kleinere gemengde en veehouderijbedrijven is de vermogensbehoefte een rem op de ontwikkeling. Op deze bedrijven is te weinig kapitaal beschikbaar, bovendien staat de varkenshouderij vanouds bekend als een produktietak met zeer grote prijschommelingen.

2. Comité's économiques agricoles

In de Landbouwwet van 1962 is de mogelijkheid geopend dat groupements in een bepaalde streek zich verenigen in "Economische Landbouwcommissies". Het doel hiervan is om de werkzaamheden van de groupements die in dezelfde sector werken te harmoniseren en een grotere uniformiteit te verkrijgen.

Als deze commissies aan bepaalde voorwaarden voldoen, kunnen ze bij de Minister van Landbouw het verzoek indienen om de voorschriften en regelingen die ze uitvaardigen voor hun sector voor alle producenten in dat gebied bindend te verklaren, dus ook voor degenen die niet zijn aangesloten.

Een voorwaarde voor deze goedkeuring is dat er een algemene stemming wordt georganiseerd door een Landbouwkamer¹⁾. Bij deze stemming moet dan meer dan tweederde van de producenten met de helft van de produktie of meer dan de helft van de producenten met tweederde van de produktie vóór stemmen. De economische landbouwcommissies mogen geen handelsdaden verrichten.

Eind 1967 waren er 21 Comité's économiques agricoles erkend. Hieronder waren er geen op het gebied van de varkenshouderij.

3. Groupements Agricole d'Exploitation en Commun (GAEC)

De Landbouwwet van 1962 biedt verder nog de mogelijkheid om tot gemeenschappelijke exploitatie van landbouwbedrijven te komen. Zo kan bijvoorbeeld door een aantal bedrijven één produktietak in een GAEC worden ondergebracht. Deze vorm van gemeenschappelijke bedrijfsvoering komt vooral in de veeteeltgebieden voor.

Een GAEC mag hoogstens tien leden hebben. De totale produktie mag een bepaalde limiet niet overschrijden.

Motieven voor het oprichten van een GAEC worden gevonden in de technische en economische voordelen van een grotere eenheid. Extra voordelen zijn de hogere subsidiepercentages, nl. 35 % bij verbetering van gebouwen en 50 % bij nieuwbouw. De leningen voor middellange termijn kan men voor 3 % rente afsluiten (over het algemeen 5 %).

1) Publiekrechtelijke organisaties per departement waarin grondeigenaren, boeren en landarbeiders vertegenwoordigd zijn

V. DE FOKKERIJ

In Frankrijk zijn op het ogenblik vier varkensstamboeken die over het gehele land werken, nl.:

1. Groot-Yorkshires (Large White) 300 leden, 6000 volw. ♀ + ♂.
2. Landvarkens (Landrace Français, type Danois), 40 leden, 1000 volw. ♀ + ♂.
3. Piétrains, 40 leden, 800 volw. ♀ + ♂.
4. Blanc de l'Ouest, 100 leden, 1000 volw. ♀ + ♂.

Overwogen wordt hieraan een 5e ras toe te voegen, nl. het Belgische Landvarken. Het Belgische Landvarken wordt nl. niet door Franse landvarkensstamboeken erkend, dit in tegenstelling tot de Nederlandse landvarkens, die wel ingeschreven kunnen worden in het Franse landvarkensstamboek.

De Groot Yorkshire varkens zijn het meest verbreid, nl. ca. 80 % van de totale varkensstapel. Dieren van het landras en van de Blanc de l'Ouest worden veelvuldig gebruikt bij kruisingen, hetzij enkelvoudige kruisingen of driewegkruisingen.

1. Registratie

De dieren worden door de fokkers zelf van nummers voorzien. Bij opgave van een dekbewijs moet zowel van de vader als de moeder een naam worden opgegeven. Deze naam bestaat uit twee delen. De eerste letter van de eerste naam moet voor de dieren geboren in 1964 een "R", in 1965 een "S", in 1966 een "T" zijn, enz. Het tweede deel vormt de naam van het fokbedrijf, b.v. Reveil de Liane (een beer in 1964 geboren op het fokbedrijf "de Liane").

2. Controle

Minstens twee keer per jaar worden alle leden van het stamboek bezocht en alle nog niet ingeschreven dieren beoordeeld en van een stamboeknummer voorzien. De afgekeurde dieren moeten het bedrijf verlaten. De commissie die de fokkers bezoekt bestaat uit:

- een fokker,
- een vertegenwoordiger van de overheid,
- vertegenwoordigers van het stamboek.

Het lid dient aan deze commissie alle boeken ter inzage te verschaffen. Goedgekeurde dieren krijgen stamboeknummers, waarbij PLW betekent Groot-Yorkshire, HBD Landvarken en PP Piétrain.

3. Inkomsten van het stamboek

De inkomsten van het stamboek bestaan uit:

- entree-gelden 100 F
- lidmaatschapsgelden 80 F
- giften
- inschrijfgelden 10 F/beer 5 F/zeug (min. 20 F/jaar)
- afstammingsbewijzen 10 F/certificaatbeer 5 F/certificaatzeug
- andere bronnen van inkomsten

Aan de fokkers die lid wensen te worden van het varkensstamboek worden hoge eisen gesteld; naast het betalen van bovengenoemde 100 F, moet de beoordelingscommissie een aantal reeds ingeschreven dieren getoond kunnen worden, die de indruk wekken dat er sprake is van een serieuze poging van stamboekfokkerij. Na zes maanden gaat een tweede commissie op bezoek, teneinde na te gaan of de gegeven aanwijzingen, door de eerste commissie gegeven, op een juiste wijze zijn nagekomen. Is de uitslag van deze tweede controle goed, dan kan betrokken fokker als stamboekfokker tot het stamboek worden toegelaten.

4. Resultaten

De Franse varkensstamboeken besteden veel aandacht aan de resultaten van de zeugenhouderij i.c. aantal geboren en gespeende biggen, het gewicht van de toom bij de geboorte en bij het spenen en het aantal gespeende biggen per jaar.

In tabel 12 staan een aantal gegevens vermeld betrekking hebbende op het boekjaar 1967.

Tabel 12. OVERZICHT VAN DE RESULTATEN OP STAMBOEKBEDRIJVEN

	Groot Yorkshires	Landras	Piétrain
Aantal stamboekleden	252	38	35
Aantal worpen	8477	1164	690
Leeftijd van de zeug bij werpen (dagen)	794	894	822
Aantal geboren biggen	11,49	10,98	10,17
Aantal gespeende biggen	8,29	8,60	7,78
Speenleeftijd (dagen)	60,8	59,8	58,8
Toomgewicht bij spenen (kg)	177,4	178,9	149,4
Biggengewicht bij spenen (kg)	21,4	20,8	19,2
Grcei per dag tot spenen (gram)	328	321	301
Aantal gespeende biggen/zeug/jaar	12,25	12,51	10,85
Aantal worpen per zeug/jaar	1,47	1,45	1,39

Uit bovenstaande gegevens blijkt, dat de gebruikseigenschappen van de GY-varkens weinig verschillen van die van de varkens van het landras. De Piétrains komen duidelijk lager uit de bus voor wat betreft het aantal gespeende biggen, het gewicht van de gespeende biggen en ook het aantal worpen per zeug. Vastgesteld kan worden dat bij alle rassen het aantal worpen per zeug per jaar laag is.

5. Selectiemesterij-onderzoek

Momenteel worden de volgende methoden van onderzoek toegepast:

- nakomelingen-onderzoek in Jouy en Josas en Minière (totale capaciteit 240 hokken) In Rennes zal ook een station worden geopend met een capaciteit van 240 hokken.
- individueel onderzoek van beren. Momenteel zijn hiervoor drie stations in gebruik, nl. Le Mans 100 hokken
Maurien 120 hokken
St. Donan 240 hokken

Dit aantal zal in de naaste toekomst nog in sterke mate worden uitgebreid.

6. Nakomelingen-onderzoek

Per boer worden 4 tomen van 2 dieren bestaande uit 1 zeug en 1 borg ingezonden.

De fokker zelf mag beslissen van welke dieren nakomelingen mogen worden ingezonden naar de selectiemesterij. Het aantal dieren dat per beer wordt onderzocht, is naar onze mening erg klein. Gezien het feit dat dit gering aantal nakomelingen in praktisch alle gevallen van één bedrijf afkomstig is, waarbij dus ook nog bedrijfsinvloeden een rol spelen, doet de waarde van dit onderzoek in sterke mate verminderen.

Een beer heet te zijn getest, indien van vier tweetallen de groei, het voederverbruik en de slachtkwaliteit zijn vastgesteld. De proefperiode loopt van 30-100 kg levendgewicht. De Piétrains worden op een eindgewicht van 85 kg geslacht.

Als belangrijkste criteria bij de slachtkwaliteit gelden het percentage ham + karbonade + schouder en het percentage rugspek en buikspek van het geslachtgewicht. Het eerstgenoemde percentage geeft het meest waardevolle deel weer, terwijl het laatstgenoemde de vette delen van het karkas weergeeft. Naast genoemde slachteigenschappen wordt o.a. ook de rugspekdicke, de lengte en de vleeskwaliteit bepaald.

De beren worden in klassen ingedeeld, waarvoor het volgende schema wordt gebruikt:

gemiddelde groei	1 à 3 punten
voederverbruik	1 à 3 punten
vleesrijke delen	2 à 6 punten
vette delen	2 à 6 punten

De beren die 12 of meer punten behalen, worden tot de fokberen gerekend.

In 1967 werden in totaal 339 dieren uit 177 tweetallen gecontroleerd.

De verdeling van de genoemde tweetallen per ras was als volgt:

35 inzenders	108 Groot-Yorkshire-tweetallen
7 inzenders	37 Franse landvarken-tweetallen
6 inzenders	19 Piétrain-tweetallen
5 inzenders	13 Blanc de l'Ouest-tweetallen

De gemiddelde resultaten van het nakomelingenonderzoek zijn (per ras) in tabel 13 vermeld.

Tabel 13. DE GEMIDDELDEN VAN HET NAKOMELINGENONDERZOEK

	Groei	Voeder- verbruik	Vleesrijke delen	Vette delen
Groot-Yorkshires-Minière	650	3,40	54,07	16,98
Landvarken -Jouy en Josas	610	3,67	54,58	16,76
Piétrains -Jouy en Josas	524	3,51	57,98	12,60
Blanc de l'Ouest-Jouy en Josas	591	3,68	53,72	15,96

7. Individueel onderzoek

Bij deze methode van onderzoek worden twee beren uit één toom opgelegd om te worden gemest van 30 tot 80 kg. De gemiddelde groei en het voederverbruik wordt over deze periode vastgesteld. Op 80 kg wordt de rugspekdicke ultrasonisch gemeten. De goedgekeurde beren worden verkocht op circa 120 kg.

Het toetsbedrijf te Saint-Donan bestaat uit drie afdelingen van elk 80 hokken. De beren worden paarsgewijs gehuisvest en hebben een uitloop naar buiten op een roostervloer, waar ze individueel kunnen worden gevoerd. Er werd ons verteld dat er milieuverschillen bestaan binnen een eenheid van de beren; de beren die voorin de stal lagen, hadden een betere index dan die welke achterin de stal waren gehuisvest. De betrouwbaarheid zou daardoor minder kunnen zijn.

De proefperiode duurt ca. 4 maanden, terwijl voorts 1 maand wordt gerekend voor het ontsmetten en 1 maand voor het weer vullen van de stallen. In totaal kan men op deze wijze per stal ca. twee groepen per jaar afleveren. De selectie bestaat uit de volgende punten:

a. Selectie op index

Als index wordt gebruikt de formule $I = 10 + 0,01 (X_1 - \bar{X}_1) - 6 (X_2 - \bar{X}_2) - (X_3 - \bar{X}_3)$, waarin X_1 = gemiddelde groei per dag, in grammen/dag

X_2 = voederverbruik in kg voer/kg groei

X_3 = de rugspekdicke bij 80 kg in mm

\bar{X}_1 , \bar{X}_2 en \bar{X}_3 geven het groepsgemiddelde van de genoemde eigenschappen weer.

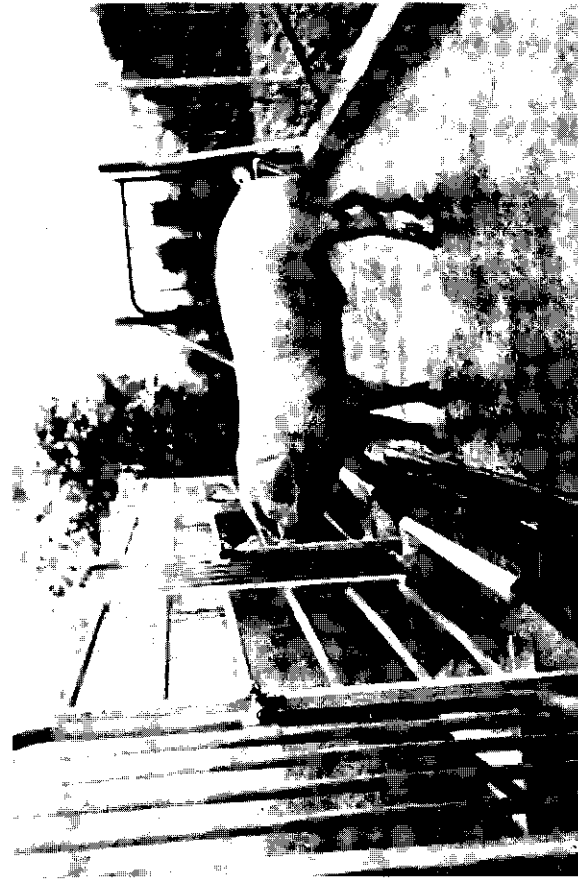
Alle dieren met een index lager dan het gemiddelde van de groep (= 10) worden geslacht.

8. Groot Yorkshire is het belangrijkste ras. Hier twee goede zeugen op het fokbedrijf "de la Guiberdière"

9. Beren van de prestatie-toets

10. Een premie-beer van het ras Blanc de l'Ouest

11. Men geeft in Bretagne bij de biggenopfok de voorkeur aan "plain air"

b. Selectie op gezondheidstoestand, constitutie en exterieur

T.a.v. de gezondheidstoestand worden alle dieren die positief reageren op een test op onderzoek naar ziekten, uitgeschakeld. Voorts worden de dieren met onvoldoende constitutie, waarbij beengebreeken het belangrijkste punt vormen, eveneens uitgeschakeld. Ten slotte selecteert het varkensstamboek nog de dieren met een onvoldoend exterieur (o.a. te weinig hammen, te weinig ontwikkeling etc.).

c. Van het overgebleven deel dat kan worden goedgekeurd, wordt 20 % ingedeeld in de klasse "Recommandé pour la Sélection". Het ligt in de bedoeling om deze dieren bij fokkers te plaatsen om zodoende een nakomelingen-onderzoek toe te kunnen passen.

d. Het restant van de goedgekeurde beren wordt geplaatst in de klasse "Recommandé".

In tabel 14 zijn de gemiddelde resultaten weergegeven van de beren (Groot-Yorkshires) die tot november 1968 in Saint Donan werden afgeleverd. Verder is weergegeven het aantal beren dat is afgewezen (met reden waarom) en de goedgekeurde beren.

Tabel 14. RESULTATEN VAN BERENTESTEN

	Groei	Voeder-conversie	Spek-dikte	Totaal aantal	Goedgekeurd	Afgekeurd			
						index	constitutie	ext.	gezondheid
Groep 1	651	2,94	18,5	47	13	22	8	2	2
Groep 2	598	2,69	19,5	39	16	16	2	4	1
Groep 3	626	3,03	19,8	48	17	24	-	7	-
Groep 4A	647	3,15	18,83	58	22	30	6	-	-
Groep 4B	653	3,00	19,06	32	12	15	2	1	2
Groep 5	616	3,10	17,73	50	11	31	1	6	1
Groep 6	655	3,08	17,53	56	23	28	2	1	2
Groep 7	673	2,88	16,90	44	14	22	1	5	2
Totaal				374	128	188	22	26	10

Uit deze tabel blijkt dat de groei en het voederverbruik van de groepsgemiddelden nogal uiteenlopen. Dit geldt ook voor de rugspedikte; opvallend hierbij is dat de laatst afgeleverde groepen beren duidelijk dunner spek hebben dan de eerste groepen.

Voorts blijkt dat van de beren die de proef beëindigd hebben (374 stuks), ongeveer de helft wordt afgewezen op grond van de index. Van de overblijvende 186 dieren (de beren met een index hoger dan de gemiddelde index) werden nog 48 dieren afgewezen op grond van constitutie (beenwerk) en exterieur, hetgeen neerkomt op 24,7 %.

Om gezondheidsredenen werden ten slotte nog 10 dieren afgewezen, of wel 5,4 % van de beren die voldoen aan de eisen t.a.v. de index.

In totaal werden goedgekeurd 128 van de 374 dieren (34,2 %). Bij de laatste groepen werden de goedgekeurde beren gesplitst in twee gelijke delen, nl. 50 % in klasse "Recommandé pour la Sélection" en 50 % in de klasse "Récommandé".

Verreweg het grootste deel van de beren wordt ingezonden door de stamboekfokkers (ca. 95 %). Daarnaast worden evenwel ook beren ingezonden door de Groupements des Producteurs (ca. 5 %). De goedgekeurde beren gaan voor het overgrote deel naar de Groupements des Producteurs (ca. 80 %), terwijl 15 % naar de vermeerderders gaat en 5 % naar de fokkers. Hieruit blijkt dat momenteel de fokkers nog in slechts geringe mate gebruik maken van deze nieuwe selectiemethode.

De prijzen waarvoor de goedgekeurde beren worden verkocht variëren al naar gelang de kwaliteit van de beer en zijn selectie-index. Als gemiddelde verkoopprijzen werden voor de Groot-Yorkshires ca. 1300 F, voor de Landvarkens 1200 F, voor de Piétrains 1000 F en ten slotte voor de beren van het ras Blanc de l'Ouest ca. 1400 F opgegeven. Het ras Blanc de l'Ouest is in Bretagne wederom in opkomst, vooral dank zij het goede weerstandsvermogen, de goede kwaliteit van de biggen (zwaar geboortegewicht en goede groei) en de goede vleeskwaliteit.

8. Kunstmatige inseminatie

De kunstmatige inseminatie is tot nu toe beperkt gebleven tot één vereniging met vijf stations, waarvan die te Loudeac het hoofdstation is. De KI-vereniging bevindt zich in het oostelijk deel van Bretagne. Op het station staan ca. 35 beren ter dekking, voor het grootste deel behorend tot het Groot-Yorkshire ras en tot het ras Blanc de l'Ouest. Het aantal 1e inseminaties is tot 1967 regelmatig toegenomen, hetgeen blijkt uit onderstaande cijfers.

1959	3780	1e inseminaties	1964	10517	1e inseminaties
1960	7060	1e inseminaties	1965	10531	1e inseminaties
1961	10615	1e inseminaties	1966	12025	1e inseminaties
1962	9634	1e inseminaties	1967	13902	1e inseminaties
1963	8860	1e inseminaties			

Het aantal 1e inseminaties over de eerste 3 maanden van 1968 was met 9,75 % verminderd t.o.v. dezelfde periode van 1967. De inseminaties werden veelal verricht op bedrijven met een klein aantal zeugen. Het aantal boeren dat van de varkens-KI gebruik maakte is dan ook zeer hoog.

Men was van mening, dat de KI bij varkens moeilijk rendabel te maken was. De varkens-KI was dan ook ondergebracht bij een goed florerende rundvee KI-organisatie. De inseminatiekosten bedroegen 20 F per 1e inseminatie. De indruk bestaat dat hiermee de kosten niet zijn te betalen en dat men het insemineren van varkens in stand bleef houden als service aan de leden van de grote rundvee KI-organisaties.

Over de bevruchtingsresultaten was men in het algemeen goed tevreden. Gebleken is dat de varkens-KI van zeer geringe betekenis is voor de stamboekfokkerij. De stamboekfokkers hebben allen één of veelal meerdere eigen beren. Een nakomelingen-onderzoek via de selectiemesterijen vindt van de KI-beren dan ook niet plaats. Ook werd (nog) geen gebruik gemaakt van de voorselectie van de beren door middel van de berenprestatietoets.

Aangezien de inseminatiekosten hoog zijn, wordt momenteel de mogelijkheid bestudeerd om d.m.v. het toepassen van bronstsynchronisatie meerdere zeugen tegelijk per bedrijf te kunnen insemineren.

VI. DE SLACHTKWALITEIT

1. Classificatie

De classificatie van slachtvarkens geschiedt in Frankrijk door personen die in dienst zijn van de slachterij. Teneinde een zekere partijdigheid bij de classificatie te voorkomen, worden voor dit werk meestal personen aangewezen die geen banden onderhouden met de aankoop of met de verkoop van de geslachte varkens. De classificatie geschiedt onder toezicht van het Institute Technique du Porcs, welk instituut tevens zorgdraagt voor de voorschriften voor de classificatie. De benedengrens van de te classificeren varkens is 65 kg, een bovengrens is niet aanwezig.

Bij de classificatie wordt uitgegaan van de spekdikte. Ook het exterieur speelt een rol, evenals de vleeskwaliteit, zoals blijkt uit tabel 15.

Tabel 15. SCHEMA VOOR DE CLASSIFICATIE

Klas	Spekdikte		Exterieur			Vleeskwaliteit
	gewicht kg	mm	ham	bovenbouw	buik	
A1	65 - 70	< 20	zwaar	dikke	dik	niet waterig
	70 - 80	< 25	groot	karbonade	goed	en weinig
	meer dan 80	< 28	diep		bespied	dooraderd
A2	zie A1		iets minder gunstig dan bij A1			
B	70 - 90	< 30	groot	dikke	goed	
	meer dan 90	< 35	diep	karbonade	bespied	
C	zie A2 en B		matig exterieur of slechte vleeskwaliteit			
	65 - 80	< 35	gemiddeld			
	meer dan 80	< 40				
D	65 - 80	35 t/m 40	gemiddeld			
	meer dan 80	> 40				
G	zie C en D		slecht exterieur en/of vlees sterk dooraderd			
L	minder dan 65		-	-		

Bij het netto-gewicht behoren ook de reuzel, de nieren en kop en poten (warm gewogen).

De rugspekdikte wordt bepaald op twee plaatsen, nl. ter hoogte van het schaambe en ter hoogte van de laatste rib. Het gemiddelde van deze twee maten is bepalend voor de klasse.

Aan deze classificatie, die niet verplicht is gesteld, is ook een uitbetaling verbonden. De prijsverschillen tussen de klassen zijn in Frankrijk niet uniform, in Nederland wel.

2. Resultaten

De prijsverschillen tussen de verschillende prijsklassen zijn soms zeer groot. In onderstaand overzicht wordt de verdeling van de varkens over de klassen weergegeven, alsmede de toeslagen resp. de kortingen t.o.v. de B-kwaliteit van de varkens die door de Groupement de Migennes in 1967 werden geslacht.

<u>Klasse</u>	<u>%</u>	<u>Toeslag/Korting</u> (in francs per kg geslachtgewicht)
A1	13,8	+ 0,40
A2	14,3	+ 0,20
B	44,4	-
C	23,1	- 0,30
D	3,-	- 0,50
G	1,4	varieert van - 0,60 tot - 0,70

Uit dit overzicht blijkt, dat het verschil tussen de beste en de slechtste 1,00 tot 1,10 F per kg geslachtgewicht bedraagt. Dit komt neer op *f* 0,70 tot *f* 0,75 per kg, terwijl dit in Nederland slechts 27 à 28 cent bedraagt.

De slachtvarkens die door de Groupements worden geleverd, worden geclassificeerd. Mede op basis van deze classificatie wordt nl. tot uitbetaling overgegaan.

De laatste jaren worden er tussen de deelstaten van de EEG besprekingen gevoerd om te komen tot een uniforme, voor de hele EEG geldende, classificatie. Dit is van belang om het mogelijk te kunnen maken op de varkensmarkten te kunnen interveniëren. Gedacht wordt hierbij het gewicht te betrekken, met daarnaast een classificatie op grond van rugspekdicke al dan niet rekening houdend met het slachttype (A, B of C).

VII. VOEDING EN HUISVESTING

Zoals uit hoofdstuk III van dit verslag al bleek, is de varkenshouderij in Frankrijk op de meeste bedrijven van weinig betekenis. Het zeer geringe gemiddelde aantal varkens per bedrijf heeft de opkomst van de mengvoederindustrie waarschijnlijk niet bevorderd, te meer omdat men de weinige varkens op het bedrijf voornamelijk pleegt te voederen met produkten van het bedrijf zelf. Een en ander wordt geïllustreerd door de volgende cijfers.

Volgens "Statistique Agricole febr. 1967" werden in het jaar 1-4-65 tot 1-4-66 aan de varkens in Frankrijk (afgezien van het weidegras) bijna 6000 miljoen (Skandinavische) VE gevoederd, waarvan onderstaande produkten de belangrijkste waren.

granen	48,3 %	waarvan	87,6 %	uit eigen bedrijf
wortels en knollen	13,9 %	"	98,8 %	" " "
melkprodukten	5,4 %	"	60,7 %	" " "
volledige mengvoeders	23,8 %			
voederkernen	5,5 %			

Uiteraard zijn deze percentages van streek tot streek nogal verschillend, maar uit deze gemiddelde cijfers blijkt toch wel de tot nu toe betrekkelijk geringe betekenis van de industriële mengvoeders. Dit te meer daar in bovenstaand percentage volledige mengvoeders ook het door de boer naar de molen naar gebrachte graan (om tot volledig voer te worden aangevuld), is verdisconteerd.

Uit deze cijfers en uit het feit dat de Franse volledige mengvoeders voor ongeveer 70 % bestaan uit granen, blijkt de enorme betekenis van deze granen voor de varkensvoeding. Van deze granen blijkt de voor de varkensvoeding zeer geschikte gerst verreweg de belangrijkste te zijn, nl. 61,9 %. Tussen tarwe, haver en maïs bestaat niet veel verschil: resp. 9,8 %, 9,6 % en 8 %.

Uit bovenstaande kunnen we dus concluderen dat het overgrote deel der varkens in Frankrijk gevoederd wordt met door de boer zelf samengestelde voeders. Hieraan kleven uiteraard bezwaren. Immers, met de kans op gebrekkige kennis van de varkensvoeding en derhalve de kans op het maken van fouten bij samenstelling van het rantsoen, zal bij boeren voor wie de varkens van weinig betekenis zijn, rekening gehouden moeten worden. Aan de andere kant is de kans op het maken van fouten bij de samenstelling van de rantsoenen kleiner naarmate er minder componenten en meer granen, met name gerst, in verwerkt zijn.

Overigens kregen wij bij het bezoeken van een aantal grotere bedrijven de indruk dat daar meer en meer gebruik wordt gemaakt van industriële mengvoeders of van zelf gemengde voeders die op advies van deskundigen werden samengesteld. Hierbij werd vooral veel zelf geteelde gerst gebruikt.

De structuur van de varkenshouderij doet reeds vermoeden dat de huisvesting van het overgrote deel der Franse varkens, gemeten met Nederlandse maatstaven, weinig modern zal zijn. Volgens "Statistique Agricole" is 53,4 % van de gebouwen waarin varkens worden gehouden niet direct voor huisvesting van varkens gebouwd, maar is hiervoor min of meer aangepast. Van de stallen die wel speciaal voor de varkens werden gebouwd, voldoet een zeer belangrijk percentage niet aan de eisen des tijds, zodat slechts een 8 % als min of meer modern mag worden beschouwd. Voor wat betreft de totale oppervlakte van alle stallen zou men twee keer zoveel varkens als men thans in Frankrijk heeft, kunnen huisvesten. Een ondoelmatige inrichting van de stallen maakt dit echter onmogelijk.

Het is ons overigens opgevallen dat er binnen de groupements des producteurs, zeer veel aandacht wordt besteed aan een goede huisvesting, waarvoor wij verwijzen naar de beschrijving van de bezochte bedrijven in het volgende hoofdstuk.

VIII. BESCHRIJVING VAN DE BEZOCHTE PRODUCENTENORGANISATIES EN BEDRIJVEN

1. Groupement de producteurs UNICOPA te Morlaix, Bretagne

Het doel van onze reis naar Frankrijk was de stand van zaken in de varkenshouderij en de ontwikkelingen daarvan gedurende de laatste jaren te bestuderen, waarbij vooral werd gedacht aan de groupements des producteurs. Een drietal groupements hebben wij bezocht en één daarvan was Unicopa te Morlaix in Bretagne.

Deze groupement omvat het werkgebied van negen coöperaties. De groupement is in 12 afdelingen ingedeeld met in totaal 6000 zeugen en een jaarlijkse produktie van ruim 100 000 mestvarkens. Het aantal aangesloten varkenshouders bedroeg ca. 200 fokkers en 350 mesters. Per bedrijf worden 30 fokzeugen of 120 mestvarkens gehouden.

Het doel van de groupement is de produktie en afzet van de varkens te bundelen en d.m.v. een intensieve voorlichting de rentabiliteit van de varkenshouderij te verbeteren door vooral aandacht te besteden aan:

- verdeling van de winst uit de varkenshouderij tussen de fokkers en de mesters;
- een goede huisvesting, vooral in verband met de gezondheidstoestand van de varkens;
- scherpe selectie gericht op een economisch varken;
- vakbekwaamheid van de varkenshouder.

Verdeling van de winst tussen fokker en mester

De berekening van de winst is hierbij gebaseerd op de gemiddelde kostprijs van de biggen (negen weken) en de gemiddelde kosten van het mesten van een dergelijke big, uitgaande van 75 kg groei. Omdat het voor de Nederlandse varkenshouders interessant is te weten hoe het met de kostprijs van de Franse varkens is gesteld, vermelden we de in deze groupement gehanteerde kostprijsberekening volledig.

Aan de kostprijs voor het grootbrengen van een big liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag. Per zeug per jaar worden 16 biggen grootgebracht. De biggen worden afgeleverd op negenweekse leeftijd bij een gewicht van 23 kg, terwijl de zeugen gemiddeld 4 worpen brengen. Bovendien wordt uitgegaan van een eenheid van 24 zeugen en een beer.

K o s t e n p e r z e u g p e r j a a r (Volgens kostenomrekening 66/67)

Huisvesting (1020 F/zeug) in 5 jaar afschrijven.

Afschrijving per jaar	204 F
Rente huisvestingskosten (5 %)	51 F
Onderhoud en desinfectie	70 F
Financiering zeug 500 F à 5 %	25 F
Veeartskosten	40 F
Verwarming (gas)	22 F
Weide (uitloop)	3 F
Beer 1)	38 F
Arbeid 60 uur/zeug/jaar à 3 F	180 F
Voeding zeug: $\left\{ \begin{array}{l} (2 \text{ x drachtig } 2 \text{ x } 380 \text{ kg à } 56,5 \text{ F}) \\ (2 \text{ x zogend } 2 \text{ x } 400 \text{ kg à } 58 \text{ F}) \end{array} \right\}$	1122 F
biggen: 16 x 20 kg 65 F	
Totaal	1755 F

1) Kosten per beer:

Afschrijving	150 F
Financiering 600 à 5 %	30 F
Voeding $366 \times 3,5 \text{ kg} \times 0,56 \text{ F} =$	<u>728 F</u>
Totaal	908 F
Per zeug $\frac{908}{24}$	= 38 F

De kostprijs per grootgebrachte big wordt dus

$$\frac{1755 \text{ F}}{16} = 109,70 \text{ F} = \text{ca. } f \text{ 77}$$

Voor de kosten van de varkensmesterij is men ervan uitgegaan:

- dat het all-in-all-out systeem wordt toegepast;
- dat per hok 7 biggen worden gehuisvest;
- dat de mestperiode voor 75 kg groei 18 weken bedraagt;
- dat na het afleveren de stal twee weken leegstaat voor reiniging en ont-smetting;
- dat de sterfte 2 % bedraagt;
- dat de voederconversie 3,4 is;
- dat van de 255 kg voer per varken 120 biggenmeel en 135 kg varkensmeel is.

K o s t e n p e r a f g e l e v e r d v a r k e n

Huisvesting (1270 F/hok) dus:

Afschrijving $\frac{1270}{7} \times \frac{1}{5} \times \frac{20}{52}$	}	14,70 F
Rente $(\frac{1270}{7} \times \frac{1}{5} \times \frac{20}{52}) \times 5/100$		
Onderhoud en desinfectie		5,- F
Financiering varken		1,60 F
Veearts		1,- F
Risico (2 % sterfte)		4,10 F
Arbeid 4 uur à 3 F		12,- F
Voer 120 kg biggenmeel à 0,59 F	}	149,10 F
135 kg varkensmeel à 0,58 F		
Biggenprijs		<u>109,70 F</u>
Totaal		297,20 F

Het bedrag dat een mestvarken meer opbrengt dan 297,20 F = ca. f 208, wordt op 50/50-basis verdeeld tussen fokker en de mester.

Hoewel voor verschillende kostenfactoren iets andere bedragen worden gehanteerd, vertoont bovenstaande verdeling een grote mate van overeenkomst met die, welke in coöperatief verband in bepaalde provincies in Nederland wordt gehanteerd. Het is ons niet duidelijk geworden of dit overeenkomt met de gemiddelde kostprijzen van praktijkbedrijven.

Gezondheidszorg en huisvesting

Zeer veel aandacht wordt besteed aan de gezondheidstoestand van de varkens. De aangesloten varkenshouder heeft te maken met bindende voorschriften. Voor wat betreft de voeding, dient hij zich stipt te houden aan het voeder-schema van de voorlichter van de groupement. Sterfterisico gedurende de eerste 8 dagen van de mestperiode wordt door fokker en mester gezamenlijk gedragen indien dit schema nauwkeurig is gevolgd. Is dit niet het geval, dan zijn de verliezen ten gevolge van sterfte voor rekening van de mester.

Ook is de mester verplicht het all-in-all-out systeem toe te passen. Om dit mogelijk te maken bevordert de groupement specialisatie in ofwel fokken ofwel mesten. Bovendien zijn fokker en mester verplicht de zeugen, biggen en mestvarkens te huisvesten op de door de groupement voorgeschreven manier van "semi plein air" d.w.z. met buitenuitloop.

De huisvesting van de zogende zeugen met biggen geschiedt dan ook in betrekkelijk eenvoudige individuele houten (snelle afschrijving) veldstallen, waarin een gedeelte is afgesloten voor verwarming en bijvoeding van

de zeer jonge biggen. De zeug en de oudere biggen worden buiten op een verharde overdekte plaats gevoederd, terwijl een kleine uitloop voor de biggen beschikbaar is.

De huisvesting van de biggen op het fokbedrijf is volledig afgestemd op de manier van huisvesting op het mestbedrijf. De mestvarkensstal bestaat nl. uit een goed geïsoleerde betrekkelijk kleine binnenafdeling, van waaruit de varkens via een niet afgeschermd opening naar buiten kunnen om daar gevoerd te worden.

De buitenuitloop is overdekt en de vloer wordt gevormd door roosters. Van tocht in de binnenhokken is geen sprake want ieder hok is van binnen volledig dicht. Deze manier van huisvesting is alleen daar mogelijk, waar het klimaat dit toelaat. In Bretagne, met gewoonlijk zeer zachte winters, kan bovenstaand systeem, vooral wanneer fok- en mestbedrijven goed op elkaar zijn afgestemd, t.a.v. de gezondheid van de varkens zeer gunstig werken. Wat gezondheidstoestand betreft, maakten de varkens dan ook een goede indruk.

De fokkerij

Alle biggen worden, alvorens van fokbedrijf naar mestbedrijf overgeplaatst te worden, genummerd per bedrijf en per zeug. Door nauwkeurig de slachtkwaliteit van de gemeste varkens bij te houden, past men een (zij het wat grove) selectie toe tussen de bedrijven. De op deze manier beter naar voren komende bedrijven kunnen dan fokmateriaal uit hun betere zeugen leveren aan de groupement. Op twaalf teststations met ongeveer 1200 plaatsen worden de zeugjes individueel op prestatie t.a.v. groei, voederverbruik en spekdikte onderzocht. Op grond hiervan wordt ongeveer 30 % geselecteerd, terwijl de resterende 70 % naar de vermeerderingsbedrijven gaat.

Overigens is de groupement bezig zelf een fokbedrijf op te zetten voor 200 zeugen van het ras Landrace en 200 GY-zeugen. Voor wat betreft de landvarkens maakt men veel gebruik van Nederlandse zeugen en beren.

Zowel de zeugen maar vooral de beertjes worden daar streng geselecteerd via de prestatietoets. Op deze manier hoopt men een snellere vooruitgang te bereiken dan via de selectie door de individuele fokkers.

2. Groupement CAAPY te Migennes

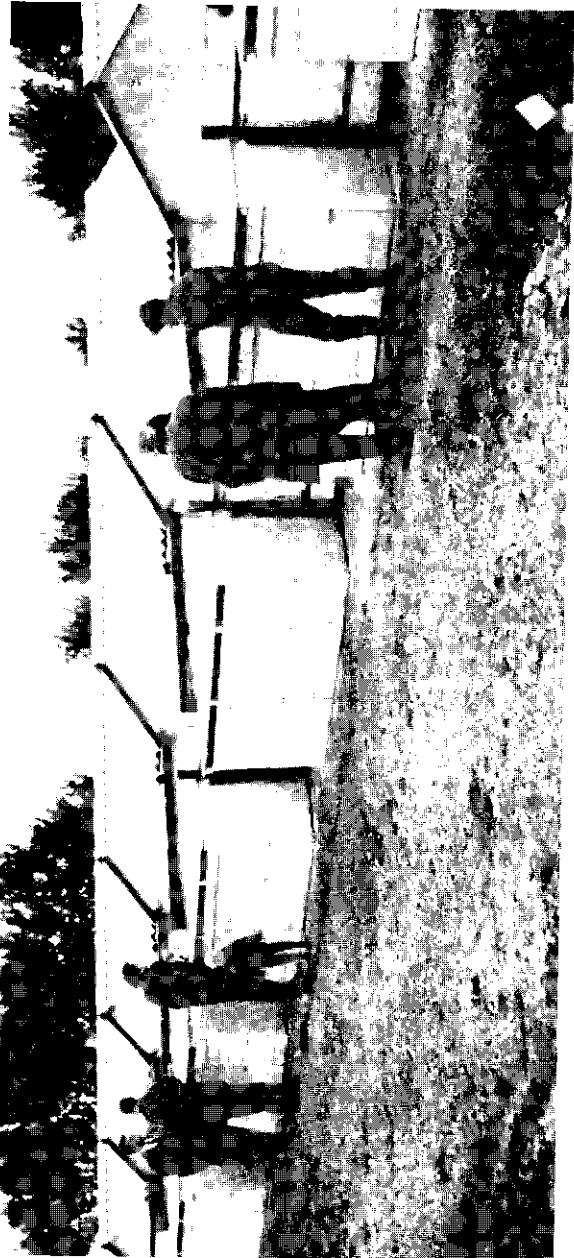
Deze groupement omvat een slachterij met vleeswarenindustrie en ruim 200 varkenshouderijbedrijven. Aanvankelijk was er een coöperatieve melkfabriek. Later is men zich ook met de varkensproductie bezig gaan houden. Thans zijn een gedeelte van de gebouwen als slachterij ingericht. Hier worden per week 500 dieren geslacht. De afzet is gericht op de regionale voorziening; bovendien is het toerisme van betekenis voor deze streek, die ca. 150 km ten z.o. van Parijs ligt. Er wordt in deze kleine slachterij een zeer groot assortiment van vleeswaren gemaakt.

Aan de groupement nemen 38 biggenvermeerderders deel, 40 fokkers/mesters en 160 mestbedrijven. Bovendien zijn er drie fokbedrijven die uitgangsmateriaal leveren.

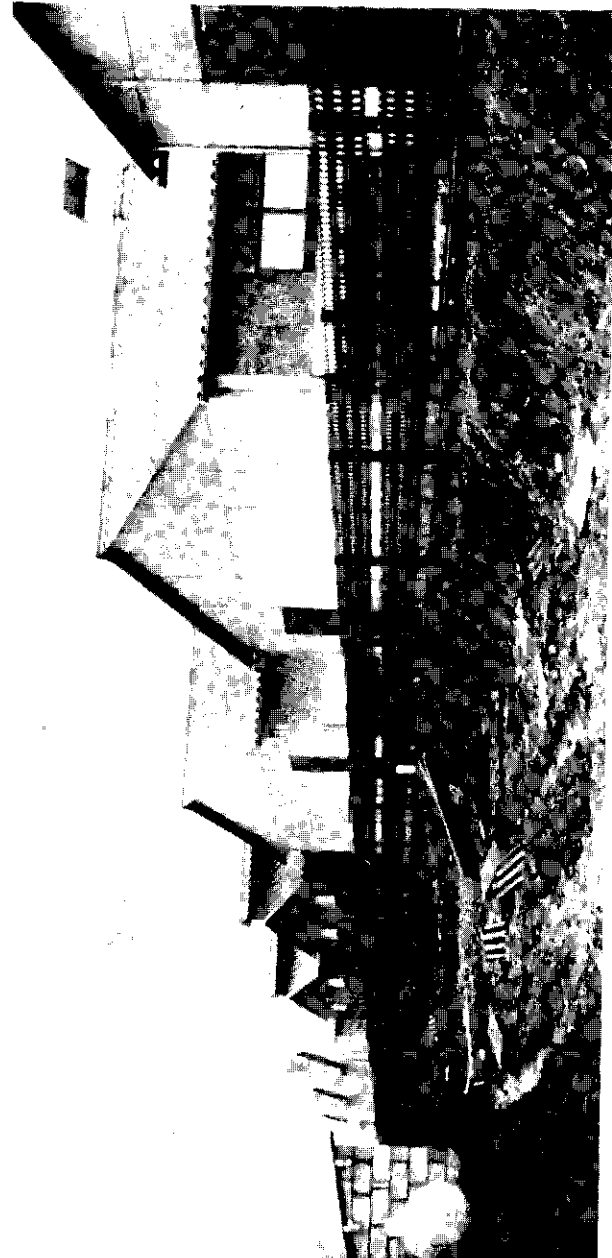
Voorlichting

Men heeft twee voorlichters in dienst. De voorlichting richt zich op de kwaliteit van het uitgangsmateriaal, de huisvesting, de voeding en de gezondheid. Wat dit laatste punt betreft viel het ons op dat de voorlichter waarmee we kennis maakten, over een ruim assortiment van ziektebestrijdingsmiddelen beschikte.

Er worden stallen gebouwd door de coöperatie. Deze zijn uniform van grootte en opzet (150 mestvarkens). Men is niet verplicht om deze stallen te bouwen, maar voor andere typen ontvangt men geen hulp van de coöperatie; 30 % van de mesters past het all-in-all-out systeem toe.

12. Landhokken voor zeugen met biggen bij een lid van een groupement

13. Een gemeenschappelijk mestbedrijf in aanbouw

14. Wanneer zullen deze boeren iets voor moderne varkenshouderij gaan voelen?

Prijsregelingen

De biggen worden door de coöperatie gekocht voor een prijs die van de ITP-notering is afgeleid. Ze worden op 24 kg levendgewicht berekend tegen de kg-prijs van het ITP verhoogd met 0,35 F. Daarboven worden toeslagen gegeven die gebaseerd zijn op de jeugdgroei. De leeftijd van 60 dagen wordt als basis genomen. Voor biggen die op 60 dagen meer dan 20 kg wegen wordt een toeslag van 5 F gegeven.

Gewicht op 60 dagen	% van de dieren	Toeslag of korting
> 20 kg	70 %	+ 5 F
18-20 kg	20 %	0
16-18 kg	8 %	- 5 F
< 16 kg	2 %	geen afname

De voorlichters verdelen wekelijks de biggen. Voor de biggen zijn maximum en minimum prijzen vastgesteld (max. 5,50 F/kg, min. 4 F/kg).

De slachtvarkens worden uitbetaald naar slachtkwaliteit. Ze worden bij het opleggen gecontracteerd. De minimumprijs voor slachtvarkens is 4 F/kg (zonder kop) voor kwaliteit B.

Jaarlijks worden er ongeveer 26 000 slachtvarkens afgenomen. Hiervan zijn ongeveer 8000 afkomstig van fokkers/mesters, 8000 van in de groupement gefokte biggen en 10 000 van biggen die in Bretagne van een groupement zijn gekocht. Als de groupement zelf niet voldoende varkens heeft, worden op de slachterij geïmporteerde slachthelften verwerkt.

De prijs van een gesloten stal voor mestvarkens is ca. 280 F per plaats (waarvan 150 F arbeidskosten). Een zeugenstal kost 2500 F per fokzeug (waarvan 1500 F arbeidskosten). Als de boer zelf meewerkt krijgt hij hiervoor een vergoeding van 4 F per arbeidsuur.

Van de mesters maalt en mengt 80 % zelf het voer. Een installatie kost ca. 10 000 F. Er wordt een mengsel van 80 % gerst en 20 % eiwitkern gebruikt. De prijs hiervan is 45 F/100 kg (incl. 6 F voor malen en mengen).

Plannen

Het ligt in de bedoeling de fokkerij verder uit te breiden zodat de groupement zelf in de biggen kan voorzien. In 1969 denkt men 14 000 biggen van eigen vermeerderaars te kunnen betrekken.

Door bronstsynchronisatie wil men trachten om het all-in-all-out systeem beter toepasbaar te maken. In dit systeem ziet men voordelen wat de gezondheid van de dieren betreft. Een groot deel van de mestvarkens bestaat uit kruisingen. Dit zal nog worden uitgebreid.

Bezoekt mestbedrijf

Met de directeur van deze groupement bezochten we het bedrijf van de heer J. Beis te Neuilly. De heer Beis heeft een akkerbouwbedrijf van 60 ha en een stal voor 160 mestvarkens.

Op het bedrijf is een installatie voor malen en mengen aanwezig. Deze kostte 10 000 francs (f 7000). De stal wordt verwarmd. Op dit bedrijf wordt het all-in-all-out systeem toegepast.

3. Bezoek aan een groupement en een coöperatief varkensmestbedrijf te Etreux

In Etreux (200 km ten n.o. van Parijs) brachten we op 19 en 20 november een bezoek aan een groupement waaraan tevens een gemeenschappelijk varkensmestbedrijf is verbonden.

In dit gebied komen grote en kleine bedrijven voor. Op de bedrijven van 12-14 ha past de biggenproductie uitstekend. De mestvarkens komen hoofdzakelijk voor op de grotere akkerbouwbedrijven, die eigen granen tot voer verwerken.

Aanvankelijk werd een groupement met 100 fokkers en mesters opgericht. Deze is uitgebreid tot 200 mesters en 150 fokkers. Tevens is een gemeenschappelijk varkensmestbedrijf opgericht waaraan in totaal 30 boeren deelnemen. Dit bedrijf is gesplitst in vijf afdelingen die ieder een stal voor ca. 400 mestvarkens bevatten. Van één stal is een groep van zes leden eigenaar. Hierdoor wordt aan de bepalingen van de Landbouwwet voldaan.

Voorlichting

De werkzaamheden van de voorlichters bestaan uit het merken van de biggen en voorlichting geven omtrent fokkerij, gezondheid enz.

Voor 80 % wordt bij de mesters het all-in-all-out systeem toegepast. In de groupement zijn enkele fokkers opgenomen die uitgangsmateriaal voor de biggenvermeerderders leveren.

Prijsregelingen

De verdeling van de opbrengst tussen fokker en mester gebeurt op basis van de bruto-opbrengst. Van de opbrengst van een slachtvarken ontvangt een mester 68 % en een fokker 32 %.

Er wordt een minimumprijs gegarandeerd van 2,85 F per kg levendgewicht. Dit komt ongeveer overeen met de kostprijs.

De fokker ontvangt bij het afleveren van de big 80 % van de waarde als voorschot.

Bezochte bedrijven

We bezochten het fokbedrijf van de heer Provoost waar uitgangsmateriaal voor de biggenvermeerderders werd gefokt.

Verder brachten we een bezoek aan de GAEC. De gebouwen hiervoor zijn nog niet klaar. Er zijn stallen van een verschillend type gebouwd. Ook wat ventilatiesystemen betreft zijn er verschillende systemen. Enkele opvallende punten hierbij waren de lage luchtinvoer en het verlaagd afvoerkanaal. Men denkt hierdoor de frisse lucht beter bij de varkens te kunnen brengen. De eerste stallen waren reeds in gebruik.

Het viel ons op dat de directeur van dit gemeenschappelijke bedrijf grote verwachtingen omtrent de toekomstige mogelijkheden van dit bedrijf had. We hebben ons afgevraagd of hierbij de gunstige invloed van de technische inrichting van de gebouwen niet sterk werd overschat. Dit bedrijf was een voorbeeld van de grote tegenstellingen die in Frankrijk voorkomen. Enerzijds een grote drang naar zelfstandigheid en onafhankelijkheid, anderzijds treft men ook tendenzen aan waarbij in sterke mate regelend wordt opgetreden. Een vrij strakke organisatie wordt hierbij toegepast.

SAMENVATTING EN CONCLUSIES

1. De ontwikkeling van de varkenshouderij is in Frankrijk achtergebleven t.o.v. de toename van de afzetmogelijkheden. De varkenshouderij is over zeer veel bedrijven verspreid. Over het algemeen wordt per bedrijf slechts een klein aantal varkens gehouden. Moderne produktiemethoden komen slechts op een klein deel van de varkenshouderijbedrijven voor. Vóór 1962 was in Frankrijk de produktie meestal groter dan de consumptie. Gedurende perioden met een lage produktie werden varkens geïmporteerd. Na 1962 is de stijging van de consumptie veel groter geweest dan de stijging van de produktie. De import is daardoor steeds groter geworden.
2. Het aandeel van de produktie in de E.E.G.-landen bedraagt voor Frankrijk in 1967 ca. 30 % en voor Nederland ca. 12 %. In Frankrijk wordt dan ook ca. $2\frac{1}{2}$ x zoveel geproduceerd als in Nederland. De varkensvleesproduktie bedraagt in Frankrijk ca. 90 % en in Nederland ca. 180 % van de consumptie. In 1969 zal de zelfvoorzieningsgraad als gevolg van het cyclische produktieverloop in Frankrijk nog lager zijn.
3. Met de Landbouwwet van 1962 heeft de Franse regering een poging gedaan de Franse landbouw een goede concurrentiepositie in de E.E.G. te geven. De producentengroeperingen nemen in dit streven een belangrijke plaats in. Deze groupements de producteurs streven naar verbetering van de produktiemethoden door bindende voorschriften te geven voor hun leden. Wat de varkenshouderij betreft hebben een aantal van deze groupements veel overeenkomst met de integratie-ringen in Nederland. Een verschil is echter het bindende karakter van de besluiten van de groupements. De omvang van de groupement is nog vrij beperkt. In Bretagne (het belangrijkste produktiegebied) omvatten ze ongeveer 10 % van de totale produktie. In de andere gebieden is dit percentage lager. In 1969 heeft de Franse regering besloten een poging te doen de varkenshouderij nieuw leven in te blazen om de achterstand op verschillend gebied in te halen.
4. De Overheid subsidieert de voorlichting die de groupements geven met een (jaarlijks afnemend) percentage van de totale kosten. De leden kunnen verder subsidies ontvangen op verbeteringen van stallen en op nieuwbouw. Leningen kan men afsluiten tegen een door rentesubsidies verlaagd rentepercentage.
5. Het stichten van gemeenschappelijke bedrijven (G.A.E.C.'s) wordt gestimuleerd. De maximale grootte van een G.A.E.C. is tien leden. De produktie mag niet de limiet overschrijden die voor de individuele leden geldt. De subsidiepercentages voor een G.A.E.C. zijn hoger dan die voor individuele bedrijven.
6. Na het vervallen van de heffingen aan de grenzen in 1967 kan voor de verschillende E.E.G.-landen bij een zelfde ontwikkeling ook een zelfde prijsniveau voor varkensvlees worden geconstateerd. De verschillen in de gemiddelde opbrengstprijzen zijn vrij gering.
7. De stamboeken hebben in Frankrijk (in vergelijking met Nederland) een klein aantal leden. De capaciteit van de selectiemesterijen waar nakoelingenonderzoek wordt toegepast is eveneens gering. Kunstmatige inseminatie wordt toegepast ten behoeve van bedrijven die te weinig zeugen hebben om zelf een beer te houden. Foktechnisch heeft de K.I. geen betekenis. Vergroting van de selectiecapaciteit wordt gezocht in uitbreiding van de stations voor de individuele prestatietoets voor beren. Hierbij wordt een groot percentage van de onderzochte dieren geselecteerd (60-70 %).

8. Voor de classificatie van slachtvarkens is de spekdikte een belangrijk criterium. De prijsverschillen tussen de klassen zijn niet uniform. Over het algemeen worden grote prijsverschillen toegepast. Leden van de groupements zijn verplicht hun slachtvarkens te laten classificeren. Overigens is de uitbetaling naar kwaliteit nog slechts gering van omvang.
9. Wat de huisvesting van de varkens betreft voldoet een groot percentage van de bedrijven niet aan moderne eisen. Dit is overigens niet anders te verwachten onder omstandigheden waarbij de traditionele varkenshouderij nog zulk een belangrijke plaats inneemt. In de groupements wordt zeer veel aandacht aan een goede huisvesting besteed. Bij fokzeugen wordt veel waarde gehecht aan uitloop. Zeugen met biggen worden (vooral in Bretagne) veelal in landhokken gehouden. In Bretagne wordt ook voor de mestvarkens een stal met een open front voorgeschreven. Meer landinwaarts worden bij de huisvesting van mestvarkens systemen toegepast die we ook in ons land kennen.
10. Bij de varkensvoeding wordt op de kleinere bedrijven veelal gebruik gemaakt van de produkten die op de bedrijven aanwezig zijn. Het gebruik van aangekochte volledige mengvoerders voorziet slechts ongeveer voor een vierde deel in de voederbehoefte. Op de grotere bedrijven wordt veelal een eiwitkern aangekocht die op het bedrijf met het aanwezige graan (veelal gerst) tot mengvoeder wordt verwerkt.
11. Bij de bezochte Groupements hebben we een gunstige indruk gekregen van de opzet en de bedrijfsleiding. We hebben ons echter afgevraagd of de stimulans tot produktieverhoging die er van deze organisaties uitgaat aan de basis voldoende weerklank vindt. Het is een bekend verschijnsel dat de ontwikkeling van een produktietak in een bepaald gebied zich zelf versterkt. We konden vaststellen dat er nu weinig te bespeuren is van een spontane uitbreiding van de varkenshouderij in Frankrijk. We hebben de indruk gekregen dat een dergelijke ontwikkeling ook in de nabije toekomst niet te verwachten is.

Bijlage 1. HET REISPROGRAMMA

- 12 november v.m. Ministerie van Landbouw te Parijs. Gesprek met de heren Augros (Chef du Service de l'Elevage), Spindler (Chef de la Division de l'Orientalion et du Developpement) en Cuniasse (Specialiste des problèmes porcins), Defaix (Service de l'Elevage) en Moreau (Bureau de la Viande).
- Er wordt ons verteld hoe de varkenshouderij in Frankrijk over zeer veel bedrijven verspreid voorkomt. Bretagne is het belangrijkste produktiegebied, maar ook daar komen zeer kleine bedrijven voor. De overheid tracht door het stimuleren van "groupements de producteurs" verbetering in de produktiemethoden te brengen. De prijzen zijn in de omgeving van Parijs het hoogst en zijn lager naarmate de afstand tot Parijs groter wordt.
- n.m. Bezoek aan het Station de Recherches de Jouy-en-Josas. Gesprek met de heren L. Olivier, C. Legault en M. Molekat over selectiemethoden (zie hoofdstuk V).
- 13 november v.m. Institut Technique Porcin te Parijs. Gesprek met de heer P. Zert over de voorlichting in de varkenshouderij. De overheid tracht de varkenshouderij bij de boeren te houden. Dit is een politieke beslissing. Eén varkensmester mag hoogstens 1000 mestvarkens per jaar afleveren. De heer Zert is van mening dat men de Franse boer niet zo gemakkelijk mee krijgt bij de pogingen om de varkenshouderij uit te breiden. De grotere bedrijven willen over het algemeen geen varkens. Bij de kleine ontbreken de middelen om tot een flinke uitbreiding te komen.
- n.m. Bezoek aan het kantoor van de Varkensstamboeken te Parijs. Gesprek met de heer Owen. Er zijn vier stamboeken (Groot-Yorkshire, Landvarken, Piétrain en Blanc de l'Ouest. Het GY-ras is verreweg het belangrijkste in Frankrijk. De omvang van de stamboeken is klein (totaal 600 leden en 9000 ingeschreven dieren).
- 14, 15 en 16 november Bezoek aan Bretagne waar we werden begeleid door de heren Jehanno en Audrin van de Echelon de l'Elevage de Rennes.
- 14 november Bezoek aan l'Elevage de la Guiberdière (GY-fokbedrijf) te Huilles (bebedrijfsleider de heer R. Chalon). Dit bedrijf is één van de toonaangevende voor wat betreft de fokkerij van het zuivere Groot Yorkshire ras in Frankrijk. De 200, alle in het stamboek ingeschreven zeugen brengen per jaar ongeveer een 3500 biggen groot, die voor een belangrijk gedeelte aan fokkers en vermeerderaars worden verkocht. Biggen van iets minder goede kwaliteit of afstamming worden verkocht voor de mesterij. Volgens de verstrekte gegevens zouden gemiddeld per worp 10 biggen geboren worden met een geboortegewicht van 1,4 kg, terwijl er op 9-weekse leeftijd acht worden gespeend bij een gewicht van ongeveer 20 kg. Naast selectie op exterieur, vindt selectie plaats op grond van de gegevens van de selectiemesterij, aan de betrouwbaarheid waaraan volgens Nederlandse begrippen getwijfeld moet worden (zie hoofdstuk fokkerij). Zeer opmerkelijk is de manier van huisvesting van zeugen en biggen op dit bedrijf. Wanneer de biggen ruim twee weken oud zijn, gaan ze zowel 's zomers als 's winters met de zeug naar buiten en worden gehouden in veldschuren met vrije uitloop. De gunstige ligging van de 40 ha grond, verdeeld in ongeveer 100 percelen, en het zachte klimaat maken dit, voor het realiseren van een goede gezondheid van de biggen, aantrekkelijke systeem mogelijk. Besmetting door maagdarmparasieten probeert men te voorkomen door een konsekwente omweiding toe te passen en de percelen van tijd tot tijd om te ploegen en er voederbieten op te verbouwen. De voeding van de zeugen bestaat dan ook voor een belangrijk gedeelte uit gras en voederbieten, terwijl bijprodukten van de kaasmakerij (Fromagerie Bel) volop aanwezig zijn. Hiernaast worden vooral gedurende de zoogperiode belangrijke kwanta krachtvoerders verstrekt. Overigens is deze manier van zeugenhouderij een zeer arbeidsintensieve, zoals blijkt uit de arbeidsbezetting van tien arbeidskrachten op dit bedrijf, hetgeen alleen maar op een typisch fokbedrijf rendabel kan zijn.

- 15 november v.m. Bezoek aan het Station de Contrôle Individuel des verrats te St. Donan. De berenprestatietoets wordt op dit station uitgevoerd in hokken met een open front, waarin de twee beren bij elkaar in een hokje worden gehouden. De heif van de beren wordt geselecteerd, op grond van de index. Verder verdwijnen er dieren wegens onvoldoende exterieur, ziekte enz. Slechts ongeveer 1/3 deel kan als fokbeer worden verkocht. Het is moeilijk om een dergelijk station op deze basis financieel rond te zetten. Zie verder hoofdstuk V.
- n.m. Bezoek aan de Groupement de Producteurs te Morlaix (zie hoofdstuk VIII). De heer Vialle van deze groupement gaf een uiteenzetting over de werkwijze en bezocht met ons de bedrijven van enkele leden. Op een mestbedrijf beschikte men over een open-front stal. Hierbij zijn de voederbakken aan de open kant. Achter de voerbakken een roostervloer met mestkelder en achterin het hok een afgesloten ligruimte die door een deur met een rubberplaat kan worden bereikt. Van de varkenshouderij kregen we een goede indruk, van de rest van het bedrijf (melkvee) en vooral van de bedrijfsgebouwen kregen we de indruk dat dit een weinig welvarend bedrijf is geweest, waar verouderde methoden worden toegepast. Op het bezochte fokbedrijf waren 40 fokzeugen (GY). De zeugen met biggen werden in landhokken gehouden. Een nogal arbeidsintensieve methode die wat de gezondheidstoestand betreft uitstekende resultaten oplevert. Er waren twee beren (een GY en een Landras). De zeugen zonder biggen werden in groepen gehulsvest en individueel gevoerd. Deze zeugen kregen weidegang.
- Daarna hebben we nog een bezoek gebracht aan de plaats waar het centrale fokbedrijf van de Unicopa zal worden gesticht. Hier was nog weinig te zien, oude gebouwen die gesloopt zullen worden en een beperkt aantal (grotendeels geïmporteerde) fokzeugen in landhokken. We hebben echter uit de enthousiaste wijze waarop de heer Vialle over zijn plannen vertelde de indruk overgehouden dat hier binnen enkele jaren een groot fokbedrijf met goed fokmateriaal zal staan.
- 16 november v.m. Bezoek aan de Cöoperative d'Insemination Artificielle de Porcs. (Zie hoofdstuk V).
- 18 november Bezoek aan de CAAPY te Migennes. De CAAPY heeft een coöperatieve slachterij. We werden hier ontvangen door de directeur de heer Franchet die een uiteenzetting gaf over de werkwijze van zijn organisatie en ons zijn bedrijf en een varkensmestbedrijf van een van de leden liet zien (zie hoofdstuk VIII).
- 19 november Bezoek aan de Hallen te Parijs.
Bezoek aan de Société Coöperative Agricole te Etreux. Met deze coöperatie zijn een groupement de producteurs en een GAEC zeer nauw verbonden. Zie hoofdstuk VIII.
- 20 november v.m. Bezichtiging van de GAEC de Etreux.

Bijlage 2. AANTAL VARKENS PER GEBIED PER 1 APRIL 1966 (x 1000 STUKS)

Gebieden	Biggen van 1-20 kg	Biggen van 21-50 kg	Mestvarkens 50 kg en meer	Zeugen en beren	Totaal varkens
1. Nord	295,2	250,1	230,2	105,4	880,9
2. Picardie	109,7	90,9	102,7	45,5	348,8
3. Région Parisienne	12,7	15,3	24,0	5,2	57,2
4. Centre	157,7	84,5	101,7	50,7	394,8
5. Haute-Normandie	96,8	67,8	74,1	37,4	276,1
6. Basse-Normandie	127,7	77,5	87,1	49,3	341,6
7. Bretagne	691,0	592,6	687,3	278,0	2 248,9
8. Pays de la Loire	245,9	187,7	265,3	99,7	798,6
9. Poitou-Charente	115,8	82,0	132,0	43,3	373,1
10. Limousin	104,8	55,1	110,3	35,2	305,4
11. Aquitaine	128,4	109,6	107,6	53,5	399,1
12. Midi-Pyrénées	269,3	166,3	119,9	108,7	664,2
13. Champagne	54,0	56,7	68,0	21,4	200,1
14. Lorraine	89,5	62,7	46,2	33,8	232,2
15. Alsace	67,6	47,1	55,4	22,7	192,8
16. Franche-Comté	31,1	42,3	98,1	11,2	182,7
17. Bourgogne	113,7	59,9	84,3	41,1	299,0
18. Auvergne	161,9	117,4	135,8	58,7	473,8
19. Rhône-Alpes	88,5	119,3	192,8	29,9	430,5
20. Languedoc	7,7	14,9	17,2	2,3	42,1
21. Provence-Côte d'Azur	41,4	55,8	80,9	14,7	192,8
Totaal	3 010,4 =====	2 355,5 =====	2 820,9 =====	1 147,7 =====	9 334,5 =====